

A VENDÉGLŐS

Előzetési ára:

Egész evre.....12 kor.
Fél evre.....6 kor.
Negyed evre.....3 kor.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal
IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

MEGJELENIK

minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSÉG

DE

KIADÓHIVATAL

IV. kerület.

Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete,
a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata,
a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyző-pénztárának
és a „Hungária-nagyszálloda” betegsegélyző-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Szállodások-, Vendéglősök- és Koresmárosok- ipartársulata: IV. kerület, Himzö-utca 1. szám. Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-ipartársulata: II. ker., Medve-utca, Fácán.</p>	<p>Kiadótulajdonosok: WAGNER JÓZSEF ÉS SZENTESY ALFONZ. IV. Kecskeméti-utca 5. Kéziratokat nem adunk vissza. Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.</p>	<p>Budapesti Pinczér-Egylet IV., rostély-utca 1. PAULITS JÓZSEF közvetítő-intézete, IV. papnövelde-utca 3.</p>
--	---	---

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv

felvételét Budapesten, 1901. évi április hó 29-én a »Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Orsz. Nyugdíjjesülete« igazgatóságának a központi irodában délután 1/5 órakor tartott havi üléséről

Jelen voltak: Bokros Károly elnök, Nérey Dezső, Kommer Ferencz alelnökök, Gundel János tiszteletbeli tag, Szta noj Miklós, Förster Konrád, ifj. Sprung János, Olmossy József, Mitrovacz Adolf igazgatósági tagok, Franco is Lajos felügyelő-bizottsági elnök, dr. Solti Ödön jogtanácsos. — Seress Márton kiment a elmaradását.

570. szám.

Elnök üdvözlö a megjelenteket, felolvastatja az előző ülés jegyzőkönyvét, melyet az igazgatóság hitelesít.

571. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy öt Barabás Béla képviselő úr a miniszterelnök úr ó nagyméltóságával letesített megállapodás alapján értesítette, miszerint az 543. sz. határozattal tervezett küldöttséget a miniszterelnök úr mint belügyminiszter a folyó hó 2-iki, esetleg 9-iki rendes kihallgatási napon fogja fogadni. Tekintettel arra, hogy e küldöttség eljárása kedvező esetben az egyesületbe belépés kötelezővé tételét eredményezheti, ó nagysága kétszeggel elvállalta, hogy a küldöttséget vezelné fogja.

Az igazgatóság örömmel veszi tudomásul a jelentést, elhatározza, hogy a küldöttség folyó évi május hó 9-én, délután 3 órakor fog tiszteletli ó nagyméltóságánál, utasítja jogtanácsos, hogy az igazgatóság minden tagját, a budapesti és vidéki választmányok elnököseit, a küldöttségi fogadásának napja és órájáról haladéktalanul értesítse, utóbbiakat azzal, hogy a választmány néhány tagját lehetőleg hozza magukkal; hogy továbbá a küldöttséget szabályszerűen előjegyeztesse s meghívottakkal közölje, miszerint a találkozás május 9-én délután 2 órakor az »István főherceg«-szálló kávéházában leend.

572. szám.

Jogtanácsos bemutatja az 558. sz. határozattal átutalt 1960 kor. áttételét igazoló okmányokat s jelenleg 2030 kor. átutalását kéri.

Az igazgatóság az okmányok betekintése után a jelentést tudomásul veszi és az új átutalásra az elnökséget felhatalmazza.

573. szám.

Jogtanácsos bemutatja a budapesti választmány április hó 24-iki ülése jegyzőkönyvét, jelenti, hogy e választmány Reutter Nándor és Hell Ferencz r. tagoknak elhunyt a feletti fájdalmanak jegyzőkönyvileg adott kifejezést; hogy továbbá a választmány április havi tagdíjbevétele 712 kor. 90 fill. volt, mely összeg, az okmányolt kiadások levonása után, cheque utján felküldetett; hogy Burger Karoly János, a »Hungária«-szálloda igazgatója és Riesz Henrik új tagokul beléptek; hogy végül, terjedelmes megokolás kapcsán indítványozzák: gondoskodják az igazgatóság arról, hogy egyesületünk igazgatóságának és a budapesti választmányok egyesített központi irodája minél előbb a saját tulajdonát képező, jellegéhez és országos jelentőségéhez illő helyiségben helyeztessék el.

Az igazgatóság Reutter Nándor és Hell Ferencz r. tagok elhunytát fájdalmanal veszi tudomásul, a könyvelőt a halálest feljegyzésére utasítja; az elszámolást a cheque-lapok betekintése

után tudomásul veszi; a megtelt indítvány tárgyalását, miután ezen kérdés különben is napirendre van tűzve, az ülés végére elhalasztja.

574. szám.

Jogtanácsos bemutatja a kassai választmányának április 18-iki ülése jegyzőkönyvét, jelenti, hogy e választmány április hóban tagdíjából 357 kor. 59 fill., felvételi díjból 6 kor. s így összesen a 14 kor. okmányolt kiadás levonása után 349 kor. 57 fillért vett be, mely összeg felküldetett; hogy a hátralékosok 1—1 havi halasztást kaptak; hogy Szekeres István újból megkezdte tagdíj befizetéseit, miért is nyilvántartási okmányait kéri; hogy Fixl György megöcsült; hogy Freudenfeld József újból belépett a nyugdíjjesületbe s kéri, miszerint felvételi díjának újból lefizetése alól felmentessék.

Az igazgatóság a cheque-lap betekintése után a jelentést tudomásul veszi, a jegyzőkönyvi kérelmek pontos teljesítésére s elintézésére jogtanácsost s könyvelőt utasítja, Freudenfeld József kérelmének helyt ad s ót a 12 korona felvételi díj újból lefizetése alól felmenti.

575. szám.

Jogtanácsos bemutatja a szombathelyi választmány 1901. évi márczius hó 11-iki ülése jegyzőkönyvét, jelenti, hogy e választmány 14 tagtól 88 korona 16 fillért vett be tagdíjak czímen, mely összeg cheque utján felküldetett.

Tudomásul vétetett.

576. szám.

Jogtanácsos bemutatja az aradi választmány ápril 16-iki ülése jegyzőkönyvét, jelenti, hogy a választmány ápril havi tagdíjbevétele 108 korona 91 fillér volt, mely összegből 10 korona irodátalanul levonása után, 98 korona 91 fillért küldötték be; hogy továbbá Lätz János altitólag Budapestre elhalt, Rostá ssy Szabó Rezső pedig Sz.-Fehérvárra költözött; hogy több tag halasztást kért s kapott.

Tudomásul vétetett.

577. szám.

Jogtanácsos bemutatja a szegedi választmányának 1901. évi márczius 22-iki ülése jegyzőkönyvét; jelenti, hogy e választmány január és február hóban tagdíjából 283 korona 24 fillért, kamatokból 4 korona 11 fillért, összesen 287 korona 35 fillért vett be, mely összeget az orsz. központi takarékpénztár jelentése szerint beutaltak; hogy P a p József tagsági igazolványt kéri.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, a márczius és ápril havi elszámolás megsürgetésére jogtanácsost utasítja s P a p József tagsági igazolványát kiállítja.

578. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy François Lajos 2000 koronas alapítványának 2-ik részlete fejében 200 koronát folyó hó 19-én befizetett; bemutatja a befizetési igazoló cheque-lapot, melynek betekintése után az igazgatóság örömmel veszi tudomásul e jelentést s a bőkezű adományért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

579. szám.

Jogtanácsos bemutatja a sz. kir. győrvárosi vendéglősök, italmérők és kávéosok ipartársulata elnökének, Posch Nándornak következő levelét:

Tekintetes Elnök Úr!

A győri vendéglősök, italmérők és kávéosok ipartársulata folyó évi márczius hó 12-én tartott évi rendes közgyűlésén kijelentette, hogy a »Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávé-

segédek országos nyugdíjjesülete«-nek alapító tagja óhajt lenni. E czélra a közgyűlés 200 koronát szavazott meg, mely összeget a mai napon küldtem fel tekintetes Elnök ur b. czímén.

Nem feltűnést keresve, de kötelességünket teljesítjük, midőn oly üdvös és áldásos czél elősegítésében ily csekélyke részben közreműködünk.

Kérem a tekintetes Elnök urat, méltóztassék ipartársulatunkat mint alapító tagot bejegyezni és részünkre az elismervényt megküldeni.

Becsés választat várva, maradunk hazafitai üdvözléssel

Sz. kir. győrvárosi vendéglősök, italmérők és kávéosok ipartársulata:

Posch Nándor,
elnök.

Az igazgatóság örömmel üdvözlö az érdemes szaktársulatot alapító tagjai sorában, a beküldött 200 korona adományért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz és az alapító oklevél kiadását elhatározza.

580. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy Balika György, mint a budapesti pinczerek első magyar házi-asztaltársaságának elnöke, egyesületünk alapítókéje javára 113 korona 88 fillért küldött be, mint a márczius 15-iki fényes lefolyású emlékünnepe ly tiszta jövedelmének egyesületünk részére felajánlott százalékot.

Az igazgatóság örömmel veszi tudomásul a jelentést, az érdemes asztaltársaságunk s elnökének, Balika Györgynek, Szta noj Miklós indítványára, jegyzőkönyvi köszönetet szavaz és egyben felkéri Balika György urat, hogy egyesületünk eszméjét társai között terjessze, humanus czéljait ismertesse s őket a belépésre buzdítsa.

581. szám.

Jogtanácsos bemutatja F. Kiss Lajos következő jelentését:

Jelentés a szatmári és debreczeni választmányok megalakításáról.

Tekintetes Igazgatóság!

Van szerencsém tisztelettel jelteni, hogy a »Szatmári pinczér egylet« folyó évi április hó 5-én tartott rendes évi közgyűlésen megjelenvén, ott a tagok nagy lelkesedése mellett egyesületünk választmányát megalakítottam.

A közgyűlés a »M. V. és K.«-ban megjelent hiteles jegyzőkönyv tanúsága szerint elhatározta, hogy a helyi viszonyok alakulására való tekintettel, »Szatmár-Némeli sz. kir. városi vendéglősök, kávéosok és pinczerek egylete« elnevezéssel társulattá alakul és hogy az elnökség és választmány testületileg a nyugdíjjesület tagjai sorába lépnek.

Magán a közgyűlésen a következők iratkoztak a tagok sorába:

Pongrácz Lajos, vendéglős	2000 kor.	nyugdíji g
Márkus Sándor, pinczér	2000	»
Braun Miksa,	600	»
Trefán Mihály,	600	»
Márkus Jenő, üzletvezető	600	»
Lusztig László, pinczér	600	»
Lusztig Gyula,	600	»
Kalocsay Zsigmond, szállodás	600	»

Pongrácz Lajos kivételével, ki az ide, belépési nyilatkozatához mellettek nyugta szerint belépési díjat már 1899. április 17-én Hegyháty Sándornak lefizette, aki azonban ezen összeggel el nem számlolt, a nálam belépett tagok az összesen 5600 koronának megfelelő ötvenhat korona beiratási díjat le is fizették.

A részletekre vonatkozólag a következőket jelenthetem:

1. Pongrácz Lajos támaszkodva arra, hogy önhibáján kívül maradt hátralekötve, nyugdíj-jogosultságának 1899. április 17-től való érvényességének megállapítását kéri. Megismerve a helyi viszonyokat, Pongrácz Lajos közkedveltségét, de főleg az egyesület iránti őszinte lelkesedését, e kérelem teljesítését melegen ajánlom a tek. igazgatóság nagybecsű figyelmébe.

2. Kalocsay Zsigmond, elnöke az újjáalakult egyesületnek csupán peldaadás végett lépett az egyetbe s fenntartotta magának, hogy a pénztárnoki vagy ellenőri állást is ő tölthesse be. Miután ennek mi sem állja útját, kérem, kegyeskedjék a jogtanácsos urat utasítani, hogy az iratok megküldésekor erre vonatkozó információival lássa Kalocsay Zsigmond urat.

3. Schrehardt Ede szintén belépni volt hajlandó de belépési díjat fizetni nem, mert állítólag korábban S.-A.-Ujhelyen volt tag, be is fizetett három-négy hónapig, de okiratot senkitől sem kapott, noha 1898-ban írt is a jogtanácsos urnak. Nevezeti a pályaudvari vendéglőben pinczér, ajánlatos volna ügyét alaposan megvizsgálni s őt, ennek eredményéről értesíteni.

Mivel magánutól arról értesülök, hogy Abrahamovics Mór, ki S.-A.-Ujhelyen pinczereinket leginkább buzdította a belépésre, meg hogy a választmány meg is alakult, de meg mert másrészt tudom, hogy e választmány egy kissé zárt állapotban van, ezen esetből kifolyólag is melegen ajánlanom S.-A.-Ujhely meglátogatását, az ottani választmány új életre keltése czéljából.

4. Scheper Lajos állítólag szintén tag, de mert részletesebb adatokat nem tudott szolgáltatni, bemondásait nem tartottam megbízhatónak.

5. Duláni Pista szintén beiratkozott, de mert fizetni nem tudott, belépési nyilatkozatát, a kiállítás nyugtát, úgy mint Schrehardtét is, idecsatolva beszojlatotam.

Végül megjegyzem, hogy erős a reményem, hogy e választmány rövid időn belül meg fog erősödni, mivel Kalocsay Zsigmond és Pongrácz Lajos egyesületünknek lelkes hívei s az egyesületnek van egy külön rendelkezési alapja, melyet nevezettek érdemes tagok beirattási díja fedezésére fognak felhasználni.

A »Debrecezen« idemellettek két példánya tanúsága szerint, április 7-én Debrecezenben jelen-tem meg s alakítottam választmányt.

A beiratkozott tagok következők:

Lendlbauer Kálmán	900	kor. nyugdíjigénnyel
Privitzer József	600	»
Glück Adolf	600	»
Nemeth Titusz	600	»
Lévay Izso	600	»
Szarvas Bela	600	»
Deutsch Ignác	600	»
Arvay Albert	600	»
Ring Benjámin	600	»
Muntyan Lajos	600	»
Grosz Jenő	600	»
Mezey György	600	»
Schneider Lajos	600	»
Glück Henrik	1200	»
Rosner Pál	1200	»
Hanna Ferencz	600	»
Braun Sámuel	600	»
Stahlberger Pál	600	»
Kropf Izsák	600	»
Ekes Lajos	600	»

kik is összesen százharmenczöt koronát fizettek le kezeimhez.

Ezeknek kívül beléptek:

Kovács Dezső és Kiss Adolf.

A részletekre vonatkozólag a következőket jelenthetem:

1. Lendlbauer Kálmán vendéglos a »Bika« szállodában, a választmány elnöke de egyuttal elnöre is s így reá csak a különbözeti összeg után lesz kivetendő a havi tagsági díj.

2. Privitzer József, érdemesült vendéglos, ipartársultit közvetítő, pénztárosra választatván meg, a tagdíj fizetés alól felmentendő. Jogosultságát 1898. július 15-től kéri megállapítani. Ügybuzgó, lelkes, tisztakező és jellemű ember, közkedvelt embere a szakipar összes munkásainak s mert már régóta buzzogkodik egyesületünk érdekében, kérelme teljesítését igen ajánlom a tek. igazgatóságnak.

3. Glück Adolf, kiérdemesült pinczér, jelenleg becsült helyközvetítő úgynöke, a pinczereknek kedves embere. Privitzer Józseffel azonos kérelme teljesítését befolyásos volta, melynek következtében folytonos tagszaporulatra számíthatunk, ajánlatossá teszi.

4. Pilsch Hubert és

5. Klucsina Ferencz beléptek, de mert nem fizettek, nyilatkozataikat azon kérelem mellékelem, méltóztatassék őket felvenni a tagok sorába s irataikat a választmányhoz felküldeni.

6. Kötelességemhez képest jelentem, hogy régi hívünk, Kovács Dezső úr, az ottani pinczér-egyesület örökös tisztelbeli elnöke, főpinczér a Kereskedelmi Csarnokban, arról panaszokdolt, hogy ismételt sürgetésre sem kapott a központtól be-

fizetési lapokat. Állítólagos panaszait meghallgatván, sok beszéddel, kéréssel megköszöntem olyannyira, hogy újra taggá válik. Méltóztatnék tehát jogtanácsos urat megbízni, hogy értesítse őt arról, mi előnyösebb reá anyagi szempontból, megfizetni a hátralekötöt, avagy újra kezdeni a befizetéseket?

7. Kiss Adolf ügye is hasonló módon lesz elintézendő, miután állítólag ő is befizetett már. Mennyit, és azt, mikor hagyta abba a befizetéseket, azt maga sem tudta megmondani.

Sajnálattal kell megjegyeznem, hogy Hauer Bertalan és dr. Benedek János urak, egyesületünk lelkes hívei, épen a közgyűlés napján Debrecezenből elutazni voltak kénytelenek s így működésben magamra hagytam. Ép ezért hálálsan kell megemlíkeznem Lendlbauer Kálmán, Privitzer József, Glück Adolf urakról és különösen Vetőssy Béla urakról, kik működésben támogatásomra sietve, a jelentésomból kifutó eredmény elérhetővé lehetővé tették. Indítványozom, hogy a tek. igazgatóság jegyzőkönyvi kivonathban jelezze ki nevezetteknek köszönetünket.

Amidőn még a 32-80 sz. belépési díjnyugtákat visszaszámraztatlam, azon kérelem, kegyeskednek a szükséges iratokat alapos és részletes utasítások kapásán Szatmárra Kalocsay Zsigmond, Debrecezenbe pedig Privitzer József urak kezéhez — még pedig forduló postával — megküldeni, hogy a tagok befizetéseiket mielőbb megkezdhessek, kérem a tek. igazgatóságot, kegyeskednek nekem, annak tudomásul vétele mellett, hogy az átvett pénzeket ez idő szerint dr. Solti dőnjogtanácsos urnak már átadtam — a szatmári és debreczeni ténylekésből folyó pénzfelvételek kifogástalan elszámolását igazoló felmentvényt megadni.

Melyek után maradok a tek. igazgatóságnak kiváló nagybecsűléssel

Budapestben, 1901. április hó 16-án

igaz tisztelője:

Szállodások, Vendéglosok, Kávcsok, Pinczerek és Kávösszegedok Országos Nyugdíjjesületének Választánya Budapestben

F. Kiss Lajos,

a Sz. V. K. P. K. Orsz. Nyugdíjjesülete titkára.

Előterjeszti jogtanácsos, hogy:

1. F. Kiss Lajos a szatmári tagoktól felvett 56 korona és a debreczeni tagoktól beszedett 135 korona, összesen 191 korona felvételi díjat neki pontosan elszámolta;

2. Pongrácz Lajos kérelmének az 568. sz. határozat daczára hely adható;

3. Kalocsay Zsigmondnak a kellő utasítást megadta, neki az okmányokat elküldötte;

4. Schrehardt Ede és Scheper Lajos tagok sohasem voltak;

5. Lendlbauer Kálmán egész nyugdíjigénye díjmentesen biztosítható;

6. Privitzer József és Glück Adolf kérelme nem teljesíthető, mert alapszabályellenesek és ellenkeznek az 568. számú határozattal; hogy Kovács Dezső és Kiss Adolf állításait a befizetési cheque-lapok folyó számai is megezőfölkák, de meg több befizetési lapot küldött főkép Hauer Bertalan urnak;

7. a kellő utasítást és a debreczeni választmány okmányait Privitzer József urnak elküldötte.

Nérey Dezső ellenzi Pongrácz Lajos kérelmének teljesítését, mert határozottan beleütközik az 568. sz. igazgatósági határozattal, amennyiben Pongrácz úr is mulasztást követett el e tekintetben, hogy felvételét és okmányait nem sürgette. Sztanoy Miklós, ifj. Sprung János és jogtanácsos utalnak arra, hogy az 568. sz. határozat »hagyis« vagyis új tagokra vonatkozik, Pongrácz úr pedig 1899. április 17-ével tekintendő belépőnek, s miután Hegyháti vétkes mulasztása folytán maradt el, ebből őt hátrány nem érheti, miért is a hátralekötök s kamatok megfizetése esetén, tagsági jogosultsága a belépéstől engedélyezhető.

Ezek után Sztanoy Miklós előterjeszti, hogy F. Kiss Lajos urnak a szatmári és debreczeni választmányok szervezésénél, uti kiadások, 9 napi távollét, lakás, ételmezés czimén 145 kor. 50 fill. kiadása merült fel, mely összegnek megtérítését a kezelési alap terhére indítványozza, olykép, hogy a beszedett felvételi díjakból 95 kor. 50 fill. Kiss Lajos urnak kiadassék, s az elnökség által saját hatáskörében kiutalt és jelenleg igazgatósági határozattal jóváhagyandó 50 kor. előleg ezen szervezési kiadások fedezéséül F. Kiss Lajos urnak meg-hagyassék.

Az igazgatóság a kimerítő jelentést tudomásul veszi, a szatmári és debreczeni választmányok megalakulását a legőszintébb örömmel üdvözli, annak megalakítása körül érdemeket szerzett Lendlbauer Kálmán, Pongrácz Lajos, Kalocsay Zsigmond, Privitzer József, Glück Adolf, Vetőssy Béla és F. Kiss Lajos urnaknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz; Pongrácz Lajos úr kérelmének — amennyiben a letelt időre esedékes tagdíjakat kamatokkal együtt utánafizeti — a Nérey úr indítványára megejtett szavazás eredményekép kezdetűséggel helyt ad és őtet 1899. évi április 1-től kezdődő hatálylyal, a többi belépőteket pedig az első havi tagdíj befizetése, illetve

díjmentesség kedvezményes állásra megválasztásuk havának 1-től kezdődő hatálylyal a rendes tagok sorába felveszi; hogy végül a szatmári és debreczeni választmányok szervezése körül felmerült kiadások és költségek megtérítéséül F. Kiss Lajos urnak a felvételi díjakból 95 kor. 50 fillert kiutal s az elnökség által ütköltés-előlegül saját hatáskörében 50 koronának megtérítendő kiutalványozását jóváhagyólag tudomásul veszi, s meghagyja könyvvelőnek, hogy ezen összegeket a kezelési alap terhére a két választmány szervezési költsége czimén a rendkívüli kiadások tételénél elszámolja.

582. szám.

Jogtanácsos bemutatja Posen Nándor, győri ipartársultai elnök úr levelét, melyben értesít arról, hogy a győri szakútrások közül azok, a kik a nyugdíjjesület iránt érdeklődnek, folyó hó 30-án a választmány megalakítása czéljából alakuló ülést tartanak; felkéri Pösch úr az igazgatóságot, hogy e fontos gyűlésre kebelőlök egy-két tagot küldjön ki.

Az igazgatóság helyesléssel fogadja az indítványt és Förster Konrad úr indítványára Francois Lajos és F. Kiss Lajos urakat kéri fel arra, hogy az igazgatóságot az alakuló ülésen képviseljék s a választmány megalakítását előmozdítsák.

583. szám.

Sztanoy Miklós indítványozza, hogy F. Kiss Lajos urnak a győri utazás alkalmával felmerülő kiadásai s költségei fedezéséül 50 korona utalványoztassék.

Az igazgatóság ezen indítványt elfogadja és az utalványozásra az elnökséget felhatalmazza.

(Folytatása a jövő számban.)

A jegyzőkönyv hitelőül:

Dr. Solti Ödön.

Jegyzőkönyv

felvettett az I-III. ker. Szállodások, Vendéglosok, Bor- és Sörmerök Ipartársulata 1901. évi április hó 17-én tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: Pecz Károly elnök, Kuncze Ödön elnökhelyettes, Albecker Antal, Bauer János, Berger Vincez, Eschenbach Gergely, Hübler József, Kubanek Venczel, Müllner József, Peyerl Ferencz, Stossmann Lörincz, Weisz Viktor és Wenczel Ferencz választmányi tagok.

Pecz Károly elnök megnyitván az ülést, üdvözli a megjelent tagokat és kéri az újonnan megválasztott választmányi tagokat, az ipartársulat érdekeit mindenkor szívókn hordani, és azokat minden alkalommal buzgó tevékenységükkel előmozdítani. A mai jegyzőkönyv hitelesítésére Kubanek Venczel és Peyerl Ferencz urakat kéri fel. — Jegyző felolvassa a múlt választmányi és közgyűlési jegyzőkönyveket, melyek miután észrevétel ellenük nincsen, tudomásul vétetnek és hitelesítetnek.

Elnök jelenti, hogy az elnökhelyettes és számvizsgáló urak közbenjöttével április hó 6-án tartott meg a rendes negyedévi leszámolás, mely alkalommal a pénztárkezelés teljes rendben találtott és felolvastatja az erről szerkesztett kimutatásokat, melyek — daczára annak, hogy az egyes alapok folyó év első negyedében nagyon igénybe vétettek, fölösleget mutatnak — tudomásul vétetnek.

Elnök indítványára, azon alkalomból, hogy a budapesti szállodások stb. ipartársulata április hó 25-én ünnepli Gundel János elnök, id. Kammer Ernő tisztelbeli elnök és Reutter Nándor felügyelő-bizottsági elnök megválasztásuk 25 éves évfordulóját, elhatározatik üdvözölő átirat elküldése.

Tekintettel az azon körülményre, hogy a jelenlegi helyiség a társulat igényeinek meg nem felel, felhatalmaztatik az elnök, ezen helyiség majus 1-én való felmondására és kiküldetiki egy 3 tagu bizottság új helyiség felvételére.

Stossmann Lörincz vál, tag azon indítványára, hogy a régi, temetkezéseknél használandó gyertyatartók helyébe újak vétessenek, elhatároztatik az új helyiségbe való beköltözés után új gyertyatartók beszerzése.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Szót kérünk!

Ki ne ismerné közlünk azt a régi mesét, melyben a halokló aggyastán előhívja fiait s megmutatja nekik, hogy egy csomó összekötött vesszőt, melyet egyikük sem tudott így, összekötte eltörni, ő végelgyengülésében is könnyen összetördel, miután egymástól különzedte azokat.

Ismerjük, de nem követjük; tudjuk, hogy magunkban elegendenek vagyunk arra, hogy az árral megküzdhesünk, de még sem nyulunk segítőkár után; látjuk fejünk fölött tornyosulni a veszes felhőket s még sem gondolokunk arról, hogy mi lesz velünk, ha egyedül, elhagyottan talál a vihar?!

Az egész iparos-világ tele van siralommal, szaklapjainkat ha végignézzük, eszünkbe jut Izrael népének minden keserűsége; az iparosok minden osztálya általános pangásról, a rengeteg pénzbefektetésekkel kezdett üzletek meddő sikertelenségéről

panaszokdók, úgy hogy ez általános siralmas helyzetéről immár mi alig merünk írni; hiszen mi is és a más iparok szaklapjai egész éis könyvtárt irtak össze ezekről az elszomorító állapotokról, hát minek ezt az úgy is mélyen és folyton érzett keserűséget újabb panaszhangokkal fölújítani, minek ajlat önteni a tűzre, minek föllépni azt a sebet, mely Isten tudja, mikor fog ugys be-
hagadni!

Nem azért vagyunk mi, hogy szaporítsuk a keserűséget, siránkozunk a siránkozókkal, és mikor talán már feledni tudnák folyton előtűk álló szenvedésüket, újra csak a régi fájdalmas hurt pengessük, mely mindig csak azt mondja, hogy »pang, pang«, — hanem igenis az a szaksajtó szent kötelessége, hogy fölemelje a csüggedőket, reményt öntsön a már kétségbeesőkbe s rámutasson arra az ösvényre, mely az igazi boldogulás, a biztos jólét felé vezet.

Bármely iparág szenved, a társadalom bármely osztályát éri veszteség, azt legelőször is a vendéglős- és kávéipari tagjai érzik meg, s azon általános pangásnak is, mely jelenleg az egész vonalon minden iparágban dúl, pusztít, söpör, legelső sorban és legtöbben a vendéglősök és kávéások estek áldozatainak. Akik még pár évvel ezelőtt a legszebb reményekkel nyitottak üzletet, s hosszú talve azon örömteli tudattal, hogy hosszú küzdés után végre mint önálló emberek működhetnek és munkálkodhatnak hazájuk diszére, családjuk boldogítására: egymásután tönkremennek, mások szolgálai lesznek, majdnem földönfutókként tengetik életüket, s egyedül, de keserű vizsgáznak az, hogy napról-napra szaporodik azoknak száma, kik velük együtt buknak az anyagi tönkremenésnek mindig újabb áldozatokra váró örvényébe. . .

Vajjon meddig fog ez még így tartani?
Mikor látjuk be édes hazánk iparosságát, hogy csak egy mentheti meg őket, hogy az ellenük zúduló árral szemben csak egy mentheti meg őket, hogy a reájuk váró veszély ellen csak egy mentő-vár védi meg őket — és ez az összetartás!

Szövetkeznünk kell, ha elpusztulni nem akarunk!
Egy ember nem kevés, hanem semmi ahhoz képest, hogy meg bírja küzdeni a napról-napra növekvő és szaporodó bajokkal. Az az iparos, akit egész nap lefoglat üzletének ezernyi gondja, akik egész egész figyelmét, minden gondolatát elveszi, lekötli a mindennapi megélhetésnek sokszor minden emberi erőt meghaladni látszó nehéz problémája: az képtelen megóvni magát az egész közönség minden osztályát egyaránt és egyszerre sújtó nagy vagyoni csapásoktól, ideje sincs a keletkező veszélyekre gondolni, nem is sejti a bajokat, csak mikor az ajtóban, a küszöbön van a veszély, akkor jut eszébe, hogy tenni kellene, gyorsan, nagyot, de mit csináljon egymaga ekkora ár ellen, mikor üzletének föntartása, jobban mondva, tengetése is minden erejét és tehetségét igénybe veszi, minden gondolatát úgy lekötli, hogy egy ország iparosainak együttes akcióját igénylő nagy dologra még eszébe sem tudja összeszedni, sőt — valljuk meg — az örökös meddő küzdelem úgy elkieserítette, úgy elvette minden életkedvét, hogy már egykedvűen, a biztos pusztulás keserves tudatába, mint egy halálra ítélt belenyugodva, a már ugys elkerülhetetlen tönkremenés szomorú gondolatával, a szenvedések hosszú során rég megparatkozva, keserű flegmával fogadja az újabb döfést, hiszen ugys el kell pusztulnunk, hát pusztuljunk előbb, ha már mindenki pusztul. . .

Nem, kedves kartársak, nem fogunk elpusztulni!
A vendéglős-iparnak nemeslelkű atyjai, a budapesti Ipartársulat érdemeken gazdag előnégsége ime életék áll azon meredek lejtőn, melyen a biztos tönkremenés örvényébe rohantatok s harsány hangon elküldte, hogy eddig és ne tovább! Megálljatok! Hallgassatok ránk egy percze, hallgassatok ránk, kik meg akarunk titeket menteni, nem kérünk más tőletek, mint hogy álljatok össze, a kik a bukás meredek lejtőjére jutottatok, álljatok össze, fogózatok egymásba, hiszen, nézzétek, sokan vagyatok, egy egész országnak jobb sorsra érdemes iparága indul a végveszélybe, mindnyájatokat a tönkremenés fenyegeti, fogózatok össze, így megmenthetjük magunkat, de ha eleresztjük egymást, ha egyenkint rohanunk, akkor lehetetlen, hogy bele ne bukjunk a tönkremenés örvényébe, mert a folytonos pangás immár akkora mérveket öltött, hogy lehetetlen, hogy általános tönk ne legyen a

vége, ha csak az országos szövetkezéssel gátat nem vetünk neki.

Ne várjunk arra, hogy a végső kényszer kétségbejött állapotában kezdjünk gondolkodni róla, hogy milyen jó is lenne egyesülni, milyen jó lenne most az Országos Szövetség, melyben valamennyien egy testületé tömörülve, hathatósan hangoztatnánk kérelmeinket az egész ország színe előtt és szavainknak a hatalmas Országos Szövetség tekintélyt és érvényt tudna szerezni; ne várjunk a végső kényszerre, tegyünk most, amikor a veszes felhők még csak a látóhatáron kezdenek összegyűlni, s ne várjuk be, hogy a zápor a fejünkre ontja pusztító áráját.

Most még időnk van, de nemsokára már késő lesz! Most vagy soha! Ne várjuk azt az időt, amelyben az utolsó szorultságtól kényszerítve, segítségért kell kiáltani.

Most, amikor még időnk van, most még kérvekerünk mindenkit, hogy lépjen be az Országos Szövetségbe, mert csak így lehet biztosítani minden oldalról fenyegetett jólétünket.

Ne retentsen vissza az a csekély anyagi áldozat, mely az Országos Szövetség föntartásával jár, hiszen csak egy alsós játszásáról kellene lemondanunk s már megvan az a szerény tagsági díj. Adjunk jó példát sorsosainknak, adjunk jó példát az összetartásra, a testvéri együttérzés ápolására, közös érdekekért való áldozatkészségre tanítsuk, lelkesítsük őket, tegyünk mindnyájan iparunk fölvirágztatására, lássuk már be végre, hogy mekkora erkölcsi erőt ad az egyesülés, mennyiszerte nagyobb és többet fogunk kivinni, ha mindnyájan egyért, mindnyájan egy testként, egy hatalmas Országos Szövetségé tömörülve, emeljük fel szavunkat az ország előtt!

Ha három ember lenne is, ne csüggedjünk, tartsunk össze, gyülekezzünk az alá a zászló alá, melyet ez a három ember tart, mert ha lehet valamit kivinni, akkor ez a három ember fogja kivinni, mert csak ott lehet siker, ahol összetartás, tetterű és csüggedetlen bátorság van.

Ne retentsen vissza a kezdet nehézségeitől. Az egyszerű fiú is azon örömteli bizalommal ültette el a zsenge csemétét, hogy majd öreg korában fogja élvezni a belőle felhővő fa gyümölcseit, s akkor még edesebb lesznek. Ne kívánjuk mi sem, hogy ha reggel fűt ültetünk, délutánra már akkora árnyékos fa legyen belőle, hogy kigördülhessünk egy kényelmes szőlőszékét alája s illatos szivarok bodor füstje mellett élvezhessük a friss munka pompás eredményét. Villamos erővel manapság már szédületes gyorsaságot tudnak produkálni, de ily nagyszabású intézményt, a milyen a mi Országos Szövetségünk lesz, bizony nem lehet villamos gyorsasággal a földből előteremteni. Először kevesen vagyunk, később már sereggé leszünk s bizonyára abban a diadalmas seregben azok fognak az igazi vilézi kitarással dicsékedni, a kik épen akkor sorakoztak a szent ügyért való harezra, a mikor a zászlónak még csak a nyele volt meg, a mikor még az a kevés ember, a ki fölvetta a harezot, valóban az első sorban küzdött egy tunya emberáradat között.

Ha az a legutolsó gyári munkás is belátja már, hogy országos, általános szövetkezés szükséges arra, hogy jogaik, érdekeit a mindinkább reá nehezülő nyomás ellen megvédje: épen mi, az iparos osztálynak egyik legintelligensebb eleme volnánk annyira hátramaradva, hogy be nem bíránk látni egy általános akciónak, az Országos Szövetségnek szükségét?!

Épen mi lennénk azok, kik ölbe rakott kézzel nézzük, hogy mint kel föl minden osztály, a társadalom minden rétege, mint szövetkezőnek az egész ország minden rangu és rendű polgárai, míg mi, akkora hatalmas testület, annyi dörgő hívó szózat után is haesítálya gondolkodunk, hogy menjünk-e már, vagy se?

Vagy tán Mátyás király lustái módjára fogunk cselekedni és mikor a fejünk fölött fog a ház égni, akkor kezdünk gondolkodni, hogy nem jó lenne talán mégis elmenni?

Vajjon érdemlünk-e mi jobb jövődőt, ha még erre a kevés áldozatra is oly szörnyen habozva szánjuk el magunkat, hogy a tulajdon érdekeinkért sikra szálló Országos Szövetséget támogassuk?!

Bizonytalan nem!

Igaz, hogy minden kezdet nehéz; de ha folyton a kezdet nehézségeitől való félelem tart bennünket

megszállva, bizony soha nem lesz semmi belőlünk, nem lesz semmi az Országos Szövetségből s egyéb sem marad hátra, mint hogy tovább szidjuk a minisztert, a kormányt, a képviselőházat, elmondjuk őket lustáknak, könyörteleneknek, pedig hát mi magunk vagyunk a hibások, amennyiben nem pártolunk az Országos Szövetséget, mely a kormány és törvényhozás előtt készségesen szószólónk lett volna, míg így nincs az a miniszter, aki a legfokozottabb jóakarattal is segíteni tudna rajtunk, mert irta vagyunk, hogy néma gyerekek az anyja sem érti szavát!

Az az egy gyaatra ellenetés marad még fenn az Országos Szövetség ellen, hogy az nem való a jelenkor embereinek, mert mi mindent tudunk, csak az összetartást nem tudjuk, hogy mi fán terem, ez manapság fehér holló; már pedig az összetartás a conditio sine qua non-ja az Országos Szövetségnek.

Erre azonban mi mindig csak azt válaszoljuk, hogy mi az Országos Szövetséget nem a mai sybariták számára, hanem az új generáció számára alapítjuk. Igenis alapítjuk azon új generáció számára, melyről hisszük, hogy ha másért nem is, de legalább a mi szomorú példáinkon okulva, komolyabban fogja helyzetét felfogni, körülményeit mérlegelni, élete útját irányítani, sorsát kovácsolni. Mi csak plántálunk s talán meg is halunk, mielőtt az Országos Szövetség terebélyes fájának virágait avagy gyümölcseit megláthatnánk, de mégis azon édes tudat kísér bennünket a hosszú szenvedések árán kiérdemelt örök nyugalomba, hogy fiaink e fának gyümölcseit élvezve, »buzgó imádság mellett mondják el neveinket.

Másfél évtized zajlott le azóta, hogy több lelkes férfi az Országos Szövetség eszméjét megpendítette s fáradságot és költséget nem kímélve, összerobozta az ezen magasztos eszméért lelkesülő kartársakat. Összejöttek és — konstataáltak, hogy jobb lesz fölcsaláni, mert ily kevés ugys képtelen egy nagyszabású országos akcióra.

Most, annyi évek után ismét elhangzott az az egykori ébresztő szózat. Hathatósabban mint akkor. Adja az Ég, hogy fényes sikere legyen! De ehhez mindenekelőtt az szükséges, hogy a kik az Országos Szövetség zászlaja alá sorakoztak, most már férfias kitartással maradjanak is meg, továbbá iparkodjanak még több kartársat is ez eszmének megszerezni, megértetvén velük, hogy ez az az egyedüli csehöz vezető út arra, hogy érdekeinket az egész ország előtt egyöntetűen, egyetértéssel, egyakarattal megvédjük s érvényre juttassuk.

Aranyszavak voltak azok, melyek az Országos Szövetségnek április hó 19-én tartott értekezletén Stadler és Glüeck urak ajkairól elhangzottak bár az egész ország szakiparosaí hallották volna ama szavakat! Sajnos, hogy csak egyetlen vidéki jött el ezene értekezletre, holott az Országos Szövetség intézménye tényleg és méltán megérdemli azt, hogy az egész ország minden szakiparosa érdeklődjék iránta. Az említett két lelkes férfi lángragyújtotta, tetterű lelkesítette a jelenlevőket, meglátszott rajtuk, hogy szívük régi vágya tört ki belőlük, midőn az Országos Szövetség fenntartását és támogatását költötték kartársaik lelkére, látszott rajtuk az a nemes hív, melylyel e rég óhajtott intézmény megvalósítását úgy sóval, mint áldozattal előmozdítani kívánják s mi e lelkesítő szavakhoz kommentárt nem fűzve, csupán azt kérjük az ország összes szakiparosaitól, hogy vegyék igazán szívükre a fentiekben előadott felhívásunkat és sorakozzanak minél előbb s minél többen az Országos Szövetségnek újra kibontott zászlaja alá, hogy így egész ország szakiparosaí egy testületé tömörülve, egy emberként összetartva, meg tudják védeni jogos érdekeiket s iparunkat a legathatósabb eszközzel felvirágoztathassák! **Szentesy Altonz.**

Hell Ferencz †.

A vendéglős-iparnak ismét gyaška van. Testületünk egy régi tagja, mindnyájunknak feledhetlen barátja: Hell Ferencz nincs többé!

Eletének 49-ik évében ragadta el a halál s éppen ez fokozza bennünk az általános sajnálat érzetét, mert e szorgalmas, tisztos férfiú még sokáig elhetett volna és most halálának híre mégis megdöbbenéssel tölti el mindnyájunkat, kik boldogult szaktársunkat folyton osztatlan szeretettel környez-

tük. Mindnyájunknak mely részvéte kíséri szeretett kartársunkat sirjába, míg emléket szívünkben az elmulaszt nem ismerő baráti szeretet fogja örökre megőrizni! Haláláról családja következő gyászjelentést adta ki:

Hell Ferencné szül. Tauzer Borbála mint hitvestárs úgy a maga valamint leánya: Hell Anna, továbbá az elhunyt testvérei: Hell András és Hell József, apósa: Tauzer Ferenc, sógorai és sógoróné: öz. Hell Mátyásné szül. Ráok Mária, Hell Andrásné szül. Kloofász Mária és Hell Józsefné szül. Zeiler Anna, végül Rettinger Ferenc és Kovacevics József nevével szül. Tauzer Terézszel és az összes rokonság nevében is mélyen szomorodott szívvel tudatja, hogy felejtethetetlen jó férje, a legjobb atya, testvér, vő, sógor és rokon

HELL FERENCZ

folyó hó 22-én reggeli 6 órakor, életének 49-ik, boldog házasságának 23-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után az Urban oszdesen elhunyt.

A drága halott földi maradványai folyó hó 23-án délután 4 órakor fognak a gyászházban: VII. ker., Csömöri-ut 13. szám alatt, a róm. kath. egyház szer-tartása szerint bejelentetni és a keresési-ut melletti sírkertben nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent miséidőlot az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 24-én délelőtti 10 órakor az erzsébetvárosi plébániatemplomban fog az egek Urának bemutatlni.

Budapest, 1901. évi április hó 22-én.

Béke poraira, áldás emlékére!

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata minden hét pénteki napján reggeltől tart, és pedig:

Május hó 3-án: Kirnbauer Samunál, hársfa-utca 28.

Május hó 10-én: Blaska Istvánnál, király-utca 101.

Május hó 17-én: Hruska Janosnál, Kmetty-és Dahnok-utca sarkán.

Lapunk szerkesztésétől Halász István megválván, a szerkesztést lapunk társtulajdonosa, Szentesy Alfons vette át, ki ezentúl is Wagner Józseffel karöltve, a régi szel-lemben fogja a lapot vezetni s mindketlen épügy, mint eddig, a vendéglős- és kávésipar emelésén együttesen fognak munkálkodni.

Videki t. olvasóinkat ismételten felkér-jük, hogy a városukban történő ipari ese-ményekről, szakhírekről, az ipartestületek működéséről, mozgalmairól minket minél gyakrabban értesíteni sziveskedjenek, mint-hogy mi költséget nem kímélve, a legszive-sebben karoljuk fel a vidéki ipartársulatok ügyeit s lapunkban örömet adunk helyet közléseiknek, valahányszor egyesületi híreket, ülési jegyzőkönyveket vagy egyéb ipari tudó-sításokat szerkesztésüknél beküldenek.

Klötzl István f. Vendéglősiiparunkat a napok-ban gyász érte. K l ö t z l István rákosfalvi kartársunk folyó hó 25-én jobblétre szenvedt. Temetésén nagy számú rokonságból és az elhunytak sok ismerőseiből álló gyászoló közönség vett részt. Nyugod-jék békeben!

Az „Ös-Budavára” vállalatnál a sok magán-félén kivül a fővárosnak is tetemes vesztesége van. Akkor ugyanis, a mikor a vállalat megindult, nem történt eléggé szigorú intézkedés, hogy a főváros részére esedékes brutto-beveteli járulékok pontosan befizessék. Így azután egyre növekedtek a hátra-lélek s most a fővárosnak 4484 korona 17 fillért kell törölnie, melyet mint 5%-os nyereségbevételei járméket követelt, de he nem hajthat, mert a vagyonbukott vállalat elleni csőd, vagyon hiányáb-an, megszűntetett. A dieső vállalat tehát, mely a fővárosi vendéglősöknek és kávéosoknak annyi veszteséget okozott, még magát a fővárost is jókora összeg erejéig megkárosította.

A pincézereknek a bel- és kereskedelemügyi miniszterekhez beadott kérelme, mint lapunk egyik barátja értesít, a kereskedelemügyi minisz-teriumban épen most tárgyalatik. A b o n y i osz-lálytanácsos, kinek referációjába az ügy tartozik s kinek a pincézerek ismételten tisztelegtek, biztosította őket jóakaratóról és méltánosságáról, tehát remél-hető, hogy a mintegy 30,000 ember érdekét érintő kérelem üdvös elintézését nyer, a mit most élénk érdeklődéssel várnak, s mi is sielni fogunk a hozandó határozatot annak idején olvasóinkkal legott közölni.

A Budapesti Pincézér-egylet t. cz. tagjai ezen-nel tisztelettel felkérnek a szerdán 1901. évi május hó 8-án a belvárosi társaskör helyiségeiben, IV. kerület, (Kalap-utca) Irányi-utca 17. szám (Lukács-féle vendéglő), este az üzleti órák után tartandó rendes közgyűlésre minél számo-sabbban megjelenni. Naprend: A folyó évi április

hó 3-án tartott rendes évi közgyűlésen hátramaradt ügyeknek folytatólagos tárgyalása: 1. A szavazat-szedő-bizottság kijelölése. 2. Elnök-választás. 3. A létesítendő orsz. pincézér-egylet ügyében. 4. Tiszti-kar választás. 5. Indítványok. Budapest, 1901. évi április 25-én. Krassy Bódog, alelnök. Indít-ványok a tagok részéről az alapszabályok értelmé-ben 3 nappal a közgyűlés előtt írásbelileg az egylet helyiségeiben (Gerlóczy-utca 1.) betérjesztendők.

Pályázati hirdetés. A boldog emlékeztű néhai Frohner János ur végredeletében 5000 forintot hagyományozott egyetűnknek, oly czelből, hogy ezen tőke kamataitól évente egy előmenetelre törekvő pincézér czelja elérésében segélyeztessék. A pályázati díj folyó évi június hó 7-én, a hagyom-ányozó elhalálózása évfordulóján, ki fog adani. Azért fölhívatnak az esetleg igényt támazstó egyleti tagok, hogy felszerelt folyamodványaikat május hó 15-éig az egyleti elnökséghez beküldjék, melyek fölött a választmány, a végredelet értelmében a vendéglős-ipartársulat ellenőrzése mellett határoz. Az pályázati feltételek az egyleti irodában minden délután megtekinthetők. A B u d a p e s t i P i n c e z é r -E g y l e t elnöksége.

Az állami munkaközvetítő-intézet (Budapest, VII., József-körút 36.) április 20-án kelt kimutatásá-ból közöljük az iparunkat érdeklő következő adato-kat: Csapok, borfü keresetett 1, jelentkezett 17. Pincézér keresetett 1, jelentkezett 22. Kádár keres-tett 30, jelentkezett 25. Sörfőző keresetett 1, jelentkezett 1.

Olasz borkivitel. Olaszország hordóborkivitelé-nek mennyisége az 1901. év január és február hónapjaiban 251.195 hektoliter tett, mely mennyi-ség az 1900. év ugyanazon hónapjaiban kivitt 372.339 hektoliterrel szemben 121.144 hektoliter e s ö k e n é s t mutat. Az Olaszországból az 1901. év január-február hónapjaiban kiszállított bor értéke 7.925.788 lírárt képvisel, vagyis 3,654.895 lírával kevesebbet, mint az 1900. év ugyan-azon hónapjaiban.

Magyar konzervek sikere a külföldön. A dévai »Transsylvania gyümölcs- és vetemény-konzerv-gyár mint szövetkezet» a jelenleg Párisban megtartott konyhaművészet, élelmiszerek és egészségügyi nemzet-közi kiállításon a diszkolevet és az aranyérmét nyerte el.

Francia borok versenye. Az osztrák borter-melők gyűlésén, melyen a borvámklauzula sürgős meg-szüntetéséről is volt szó, Schlumberger dr. behatóan fejtegette, hogy az olasz borbehozatalnál sokkal na-gyobb veszéllyel fenyegeti a monarchia bortermeleit a francia bor behozatala, mivel Franciaországban a borárak rettentő módon esökkentek. Ugyanezt a »Corriere della Sera» olasz lap is minden kétséget kizárólag megerősíti. Toulonban hat frankért adják el a bor hekto-literét, sőt harmadfél frankért is képesek odadni. A francia borprodukezió a múlt évben 80 millió hekto-liter tesz ki s ez évben is minden valószínűség szerint jóval tul fogja haladni a honi szükségletet, Olaszország termelése ellenben tetemesen esökkent s remélhetőleg ez évben sem fog növekedni.

Vendéglők bérbeadása. A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége a M i s k o l c z állomáson lévő vendéglői üzlet bérletére, mely 1901. október hó 1-től, 1904. szeptember hó 30-ig tart, nyilvános pályázatot hirdet. Határidő 1901. május 9. déli 12 óra. Bánatpenz 1500 kor., mely összeg 1901. május 8. déli 12 óráig leteendő. — A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a P ü s p ö k -L a d á n y állomáson lévő pályavendéglő bérletére, mely 1901. augusztus hó 1-től 1904. július hó 30-ig tart, pályázatot hirdet. Határidő 1901. május 3. déli 12 óra. Bánatpenz 200 korona, mely összeg 1901. május 2. déli 12 óráig leteendő. — A m. kir. államvasutak zagrábi üzletvezetősége az U j -D o m b o v á r o n lévő vendéglői üzlet bérletére, mely 1901. július hó 15-től 1904. július hó 14-ig tart, zárt ajánlati pályázatot hirdet. Határidő 1901. május hó 15. déli 12 óra. Bánatpenz 400 kor.

Szerkesztői üzenetek.

Budai főpincézér. Kérelmének lapunkban sajnála-tunkra nem adhatunk most helyet, hanem előbb eljárnuk az elnök urat s hisszük, hogy ő majd kellő erővellyel figyelmeztetni fogja az orvost urat, hogy Budára ép úgy köteles menni, mintba a szomszédok hávják. — **Videki vendéglős.** Valahányszor az ipartársulat ülést tart, tessék a listák urát megkérni, hogy a jegyzőkönyv másolatát küldje meg szerkesztésüknél. Mi is igen érdeklőűnk a vidéki szakgyűlésekről, sőt a szaktudósítások költségeit is megértjük, ha egy vidéki ipartársulat azt óhajtja, hogy működéséről az egész ország tudjon, erre legjobb mód az, hogy az ülési jegyzőkönyveket s egyéb egyesületi híreket sítb, megküldje szerkesztésüknél. Mi szivesen adunk helyet lapunkban, csak külfélek meg. Hiszen azért írunk, hogy az egész ország iparát előmoz-dítsuk! — **Régi előfizető.** A »Magyar Vendéglős- és Kávésipar»-ral nekünk soha nem volt »komoly össze-kevezésünks. Ön rosszul van informálva. Küzöttünk sem konkurrenzia, sem egyenetlenkedés nincs és vigya-zunk is rá, hogy ne legyen! — **Kávés.** Sajnáljuk, hogy rászedtek, de nem segíthetünk. Miskor, ha segédet akar, forduljon a »Budapesti Pincézér Szak- és Munkaközvet-ítő Egyesület»-hez. Kap ottan pincézért, igazán dús választékban; derék emberek azok a hozzá meg közve-ritési díjat sem szednek. — **Rekonvaleszcens.** Tessék csak a förtéz-féle pezsgőt egész nyugodt lelkiismerettel bevenni. Az ép úgy megment őnt a haláltól, mint a másik azt az öreg urat megmentette. — **Alföldi korcs-máros.** Az eszme pompás, de hogy meg pompásabb le-gyen, tessék megírni és beküldeni!

Köszönetnyilvánítás.

Azon öszinte részvétért, melyvel szet-lettel férjem

Hell Ferencz

háztulajdonos

elhalálózása alkalmából az igen tisztelt kartárs urak gyászunkat enyhíteni ipar-kodtak, e helyen fejezzem ki köszönetemet.

özv. Hell Ferenczné szül. Tauzer Borbála.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett anyánk

özv. EBNER JÁNOSNÉ

szül. UNTERBERGER KATALIN

halála alkalmából szives részvétüket nyil-vánították, különösen a budapesti ven-déglős uraknak e helyen is legőszintébb köszönetünket nyilvánítjuk.

Ebner Ferencz Vtelwenig Lajosné szül. Ebner Anna.

Hj. Haggemacher H. Sörfőzde.

Palaczk-sör

különlegességek:

Szalonsör. Maláta-sör.

Megrendelési helyek:

Budapest, V., Kádár-utca 5.
Haggemacher Kőbánya.
Haggemacher Budafok.

Hazánk természetes savanyúvizeinek sorában az első között foglal helyet

MOHAI

ÁGNES-forrásunk,

melynek használatát alább következő számtalan jó tulajdonságánál fogva ajánljuk.

Ágnes-forrásunk ocsó, kellemes tiszta ivóvíz dús szabad és kötött szénsavánál fogva specifikus óvószert jórányos beleségnek, továbbá a különösen nyáron jelentékeny hasznos ellen.

A már meglévő gyomor- és bélhuratot gyerme-keknél és felnőtteknél egyaránt gyógyítja, lázas megbetegedéseknél pedig nélkülözhetelen mint hőz, hűgylajtó és szomjait csillapító szer.

Különösen kiemelendő az Ágnes-forrás mint bor-víz, a mennyiben a bort nem festi, s ízét kellemessé, simábbá, szóval itatóbbá teszi s így frisses (Spritzer) gyantát az első közt ajánlható.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás

kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Evi forgalom 5 millió palaczk.

Evi termelés 125 000 hektoliter.

Ditmar R.

csász. és kir. udvari szállító

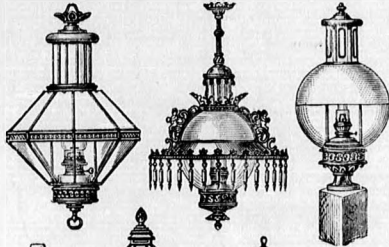
Budapest,

IV., Kossuth Lajos-uteza 3. szám.

Petroleum-lámpák   **Villamos- és légszesz világítási tárgyak**

Teljes berendezések szállodák, vendéglők, kávéházak és magánlakások részére.

Kerti lámpák
Kerti gyertyatartók
Pincze-, Folyosó-
és
Utczai lámpások

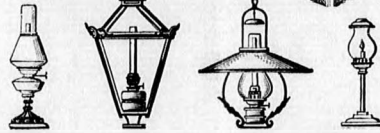

Villamos csillárok
Villamos falikarok
L y r á k
és
mennyezetvilágítótestek

Asztrál-lámpák

58—104—130

normálgyertya fényvel.

Villamos-körték

5, 10, 16, 32 és 50

normálgyertya fényvel.

Galórifère Ditmar

teljesen szagtalanul égő transportálható petroleumkályha és főzőtűzhely kályha cső nélkül
fürdő-vendéglők és nyaralókban nélkülözhetetlen.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.   Nagyobb bevásárlásnál árendmény.

ÜVEGGYÁRI TELEPEK

azelőtt

SCHREIBER J. és UNOKAÖCSCSEI

BUDAPEST, IV.

régi posta-utcza 10 (félemelet).

Nagy raktár

üvegárukban

vendéglők

és kávéházak részére.

1756 B szám.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Talisman

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontor

(Budapest.)

UJ TALÁLTMÁNY!

Csász. és kir. szab. jégsekreny.

Gyár: Budapest, **STILLER JÓZSEF**-nél, ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitüntést nyert hűtő-készülékeket sör, víz, vaj, nyers hús hűtésére, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reszervókat, bormérsi berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető-csapokat.

Stiller József

BUDAPEST,

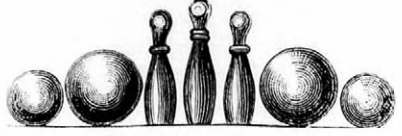
Gyár és iroda:
VII., Nagydíófa-utca 22
Wesselényi-utca sarok

Képes árjegyzékek fenti gyártmányokról, valamint a legújabb találmányú hűtő- és élethűtőkről, továbbá sörkimérő-készülékekről (hűtött levegőnyomással) kívánatra ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR

műiparú raktára BU DAPESTEN, Kristóf-tér.

Kugli bábok száraz gyertyánfából készítve, szokásos vastagságban 36—38 cm. magas, egy készlet 2 frt 25 kr.

Lignum Sanctum kugli-golyók

9 9¹/₂ 10 10¹/₂ 11 11¹/₂ 12 12¹/₂ 13 13¹/₂ 14 14¹/₂ 15 cm. átmérőtti

1.10 1.25 1.40 1.55 1.75 1.95 2.15 2.35 2.55 2.75 2.95 3.15 3.40 frt.

Kugli golyók száraz gyertyánfából, nagyság szerint 75, 80, és 85 kr. Kuglizóba nagy pléh-persely lakatra 1 frt. **Kerti gyertyatartó** szél ellen üvegorvítólal 1 frt. **Kerti lámpa** petroleumra 2.20. **Lampion** kertek kivilágításához 10, 20, 30 kr. **Magnesium fátyla** vörös, fehér, zöld színben 30 perczig meglepő nagy világosságot ad, darabja 1.40. **Abrasz meg-erősítő szél ellen** a szabadban, 100 drb 4 frt. **Evészköz**, fekete, fanyelű, 12 pár 2.70, esontyuelű 3.60. **Ső- és paprikatartó** fogpiszkáló tartóval, 50 kr. **Kenyérvágó kés** 1 frt. **Sonkavágó kés** 1.20. **Sonkaprés**, fatalazaton 5 frt. **Szalvétaprés**, bükkfából 52 cm. hosszú, 26 cm. széles 4.80. **Dugaszhúzó** 20, 40 és 60 kr. **Dugókivétel** készülék falra vagy ajtóra felerősíthető 2.50. **Dugókivétel**, az üvegbe esett dugókat kivenni, 15 kr. **Kézidugaszoló** kalapácsal 90 kr. **Biztonsági borlehuző** gummicső 2.40. **Hydraulikus hordó szádszelep**, csapra ütött bor, sör, pálinka, borszesz stb. egyéb szeszec italok megsványodása ellen, 1 frt. **Üvegmosókefe** 85 kr. **Borsivattyú** gummi-labdával 1.80. **Czitromprés**, porcellánból 25 kr. **Amerikai husvágó** 3.50, 6 frt. **Húspuhító** 35 kr. **Mandula**, zsemlye, dió stb. reszelő 1.80. **Bors-őrítő** 40 kr. **Habverő** vagy tovajakészítő, félliteres 80 kr., 1 literes 1.20, 2 literes 2 frt. **Fagyalt készítő** 4.50 6.50 7.50 10.—

Gyorsforraló 80 kr. **Kéztisztító készülék** 50 kr. 1 doboz angol smirglipor 60 kr. **Automa-tikus patkányfogó** 2 frt. **Egerfogó**, egyszerre több egereket lehet fogni azzal, 40 kr. **Svábogár fogó** 80 kr. **Újságtartó**, minden nagyságu újsághoz, drbjá 75 kr. **Billard-golyó**, elefantcsonttűzantát, 1 készlet 3 darabbal 62 64 66 mm. átm.

9.— 9.— 9 frt

Franozia dákóbőr, 100 drb keverve 1.60. — **Dákóbőr-ragasztó**, 1 doboz 40 kr. **Dominó-játék**, 30 krtól 2.20-ig. **Kávéházi dominó**, átszegezett, 7—9 frt.

Tivoli társasjáték, a vendégek szórakoztatására	58	68	78	88	cm. hosszú
Sakktabla polittirozott	21	26	32	37	42 cm
veres 1.—	1.40	1.80	2.50	3.30	frt

Sakkalakok, angol forma egy készlet 1 2 3 4 5 6 7 sz.

2.— 2.40 2.80 3.20 5.— 6.40 7.20

Pinczértáska derékre csatolható szarvasbőrűl egyes, kettős, hármás

1.20 2.20 3.—

Roulette-játék (Monte-Carlóban ösmert szerencsejáték) leírással és játékszabályokkal, fátelével 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 cm. átmérőtti

2.— 2.40 2.85 3.60 4.30 5.— 6.30 7.20 8.50 10.— frt.

Szivar- és cigarettaszekrény pinczereknek, zárral, 4 osztálylyal 3 frt, 6 osztálylyal 4 frt. **Papir-tányerok**, nyári mulatságok, kirándulásokhoz 100 darab 90 kr., 1 frt 25 kr

21	26	32	37	42	47	53	58	63	cm.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Világos tőgyfa szervir-tálcza, 1.20 1.30 1.50 1.60 1.80 2.20 2.70 3.— 3.80 frt.

Grácer Closetpapir-tartó szekrény, elzárható 2 frt 50 kr., egy esomag papir hozzá 35 kr. **Sörmelegítő** nikelcső 80 kr. **Hygienikus kőpö-edény** víztöltéssel majolikából 1 frt. **Szélfogó-készülék**, önműködő, minden gyertyára alkalmazható, szabadban a szél ellen 90 kr., egy üveg külön 20 kr.

Ellenőrző - bárczák (rajz szerint nagyság)

1-es sárgarézéből	90
5-ös vörösnickelből	1.20
10-es vörösnickelből	1.40
20-es sárgarézéből	2.20
50-es vörösnickelből	4.—
100-as sárgarézéből	5.—

100 drb

1 10 20

100 50 5

Flobert, ezél- és madárlövő puská 6.50, 9.50, 11.50. **Időjósító barát**, esinos svájci házikóban 1.20, nő és férfi alakkal 1.50, 2 frt. **Sörös pohár-tálca**, fekete kemény kaucsuksból, tejsza 3 frt.

Számoló-czédulát kívánatra bérmentve küld

Kertész Tódor műiparú raktára Budapest.

SÖRÖSKANNÁKAT

és minden más vendéglői, kávéházi és háztartási üvegarút legjobb minőségben, olcsó áron ajánl az

Első magyar üvegyár

részvény-társaság

Raktár Budapest

V., Ferencz József-tér 8. sz.,
az Akadémia közelében.

31 év óta itten fennálló raktárunk mással össze nem tévesztendő.

Ujdonság! **Ujdonság!**

Legjobbák a szürkén zománczozott „Secession” védjeggyel ellátott **főzőedények**, melynek zománcza még akkor sem pattog le, ha üresen állítják a tűzhelyre.

Ezenkívül ajánljuk az önműködő patent „Secessiós” zománczozott

kávéfőzőgépet.

Kapható minden vas- és edénykereskedésben.

Westen P. betéti társaság, zománczművek

Pozsony-Ligetfalva.

Nagybani raktár: **Schäffer József Miklós Budapest,**
VII., Kertész-utca 37.

Hirman Ferencz érczárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

= sörkimérő-készülékeket =

légnomással és szabad, léghűtővel. Elvállal régi készülékek atalakítását.

Nagy választék

bor- és sör-csapokban,

valamint mindennemű szivattyukban.

Erzeugt Bierschank-Apparate

mittelst Luftdruck

mit patentirtem Bierkühler.

Übernimmt die Umandering alter Apparate.

Rustwahl

in Wein- und Bierpipen,

sowie aller Gattungen Pumpen.

Szimon István

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és cognac-kereskedés

Fő-üzlet: Budapest, Váci-körút 12.

Fiók-üzletek: Váci-körút 60 *** Teréz-körút 35.

Ajánl mindennemű fűszerárut, kül- és belföldi csemegeket mint halak, sajtok, husneműek, angol és belföldi tea-sütemények. Martell, Courvoisier és Curlier fröres és Augier fröres-féle **francia cognac**, gróf Keglevich István-féle és saját töltést **magyar cognac**. Pommery, Moët Chandon, Heidsieck, Roeder, Veuve-Cliquot, Mumm, George Goulet és Piper-Heidsieck-féle **francia pezsgőbor**.

Egyedüli főraktára a hirneves pozsonyi **HUBERT J. E.-féle** „**GENTRY-CLUB**” pezsgőnek (az Országos Casino pezsgője).

Legfinomabb nyugatindiai kávéfajok kilója kor. 2.40-től feljebb.

Francia és bozeni **foszlék-conservek**. — Befőtt-gyümölcs és izék. — Prágai és pilseni sódar és császárhus. — Debreczeni kolbász és szalonna. — Francia és Warhanek-féle szardíniák, ajókaszelet és gyűrű. — Kelettengeri hering. — Orsovai nagyszemű sőtalan és Elbe caviár, osztriga, az idény alatt friss tengeri hal és rák. — Mindennemű sajtok.

Mindennemű angol mártások, Louis Frères-féle francia, Batty-féle angol és belföldi mustár. Francia és hollandi likőrök, Bordeauxi és spanyol borok.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal, ingyen csomagolás mellett lesznek eszközölve. — Kimerítő árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Telefon-összeállítás mind a három üzlettel.

HIVATALOS RÉSZ.

Meghívó.

A Budapesti Kávés-ipartársulat 1901. évi május hó 6-án, hétfőn este 8 órakor Foltin Antal vendéglőjének külön termében (VII. ker., Kerepesi-ut 42. sz. a.) **társasvacsorát** rendez, melyre t. tagjainkat és üzleti barátainkat ezenel tisztelettel meghívjuk. — A nyári szünet előtt ez lesz az **utolsó estélyünk**, miért is kérjük t. tagjainkat, hogy ez alkalommal teljes számban megjelenjen sziveskedjenek.

Budapest, 1901. április 30-án.

Az ipartársulat elnöksége:

Kemény, titkár. Némái, elnök.

= A Budapesti Kávés-ipartársulat elnöksége a következő átiratot kapta a székes-főváros IV. ker. előjáróságától:

Budapest székes-főváros IV. ker. előjárósága.

7857. sz. Tárty.

Az iparostanócok újraoltása.

II.

Mint hogy az 1887. évi XXII. t.-cikk 4. §-a értelmében az iparostanócok felvételük alkalmával, ha még újra oltva nincsenek vagy nem igazolják, hogy az újraoltási idő előtt 5 éven belül valóságos himlőt ki nem állottak, feltétlenül újra oltandók, felhívatalnak az összes iparostanócok t. előjárói, hogy mindazon iparostanócokat, kik életük 12 évig újraoltásukat, vagy azt, hogy 5 éven belül valóságos himlőt kiállottak, nem igazolják, az üzlethelyek után illetékes kerületi előjáróságnál, mint elsőfokú iparhatóságnál jelentsek be, s mindaddig, míg az újraoltást vagy az 1887. évi XXII. t.-cikk 8. §-a értelmében felmentésüket nem igazolják: ezek szegődötési szerződéseit iparostanócok meg nem erősíték; a megerősítési záradékain pedig mindenkor kiintessék, hogy az újraoltás vagy felmentés igazolatott.

Ezen körülményt egyidejűleg a tanonczlajstromba is bejegyezzék s végül az oltási törvény 4., 5. és 22. §§-ainak szövegét a tanonczszerződés végén ki nyomattassák.

Ezen végzés az összes iparostanócokkal alkalmazkodás, s az iparhatósági biztos urakkal ellenőrzés végett közöltetik.

Budapest, 1901. április hó 1-én.

A IV. ker. előjáróság

Pesti s. k., előjáró.

= A budapesti kávésszerek betegsegélyező-pénztárának igazgatósága a következő beadványt intézte a kereskedelemügyi miniszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Az 1891. évi 14. t.-c. módosítása tárgyában készült javaslata vonatkozólag az 1900. évi július hó 19-én 49. szám alatt kelt fölterjesztésünkben volt szerencsénk szerény nézetünket kifejezteni. Az előadói tervezet azóta újabb alakban is megjelent és alapját képezte a Nagyméltóság vezetése mellett lefolyt tanácskozásnak, melynek eredményéről a napilapok és szakközlönyök útján szerzettünk tudomást.

Az értesítünkre jutott adatokból arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a sok buzgalommal és

önfeláldozással vezetett pénztárunk megüti azt a mértéket, melyet a készülő törvény a jövőben fenntartandó pénztárakra előír, hogy tehát általában nincs okunk attól tartani, hogy pénztárunk, mely egy folszázasdu multtal birt egyesületből alakult, az évek hossza során át gyűjtött filléreit elveszítve, a szakipar munkásaitól el fog vonatni.

Azonban, Kegyelmes Urunk, mindezek dacára sem látjuk a készülő javaslatban és illetve annak a nyilvánosságra került intézkedéseiben azokat a garanciákat, melyek az életképes pénztárak további fenntartását volnának hivatva biztosítani, sőt a tervezett reformot, ha a javaslat egyes intézkedései változatlanul maradnak, pénztárunkra nézve egyesenesen károsnak, veszélyesnek kell tekintenünk. Legyen szabad ennek az állításnak igazolására az alábbiakat előadnunk:

Az 1891. évi 14. törvényzikk kimondja, hogy a kerületi pénztárak tagjai más pénztárba nem léphetnek át. A törvénynek ez az intézkedése nyilván arra az időpontra vonatkozik, amíg az illető tag a kerületi pénztár kötelekében áll (miként azt a Nagyméltóság vezetése által álló magas miniszterium már több esetben kimondotta), mégis a budapesti kerületi betegsegélyező-pénztár e rendelkezést akként értelmezi, hogy az a tag, aki egyszer az ő kötelekébe tartozott, évek múltán sem lehet más pénztár tagja és ez alapon valóságos házjárt indít meg a munkaadók ellen, följelentvén őket az iparhatóságnál oly értelemben, hogy alkalmazottaikat egyáltalán nem biztosítják. Az ily följelentések sorsu rendszerint elbiztosítás, de a kerületi pénztár célját mégis elérte: a munkaadó további zaklatások elkerülése végett és abban a hiszében, hogy kihágást követ el már akkor is, ha alkalmazottait más pénztárnál jelenti be, összes alkalmazottait átjelenti — és a kerületi pénztár oly tagokat is kap, akik azelőtt sohasem tartoztak kötelekébe. A helyzet teljes megvívátása érdekében még megjegyezzük, hogy a kerületi pénztár a város minden részébe szétküldött ügynökei útján tudatosan és következetesen terjeszti azt a valótlant és téves hitet, hogy a kerületi pénztárba való kötelező bejelentést a törvény írja elő és büntetés éri azt, aki a törvény rendelkezéseinek eleget nem tesz.

Ennek az eljárásnak bírálatába e helyütt nem bocsátkozunk, csupán rámutatunk arra, hogy a most érvényben levő törvény alapján magán-egyesületi pénztárt fenntartani nem lehet és a helyzet nem fog javulni akkor sem, ha az új törvény hasonló sérelmes rendelkezést fog tartalmazni.

Igazgatóságunk a helyzetet fölismerve, már régebben foglalkozik azzal az eszmével, hogy miként lehetne a pénztárt az iparostanócok pénztárakkal egyenlő alapra helyezni és ennél fogva fejlődését és virágzását elősegíteni. A pénztár kötelekébe ugyanis kizárólag kávésszerek — szoros értelmében véve, a budapesti kávéházakban alkalmazott segéd munkások — tartoznak, ez a pénztár tehát a leghatározottabb mértékben szakpénztár, mely a budapesti kávéipartársulatnak kiegészítő része, ezzel szerves kapcsolatban, karöltve működik és iparostanócok jelleggel csupán azért nem bír, mivel a kávéházi ipart a törvény képesítéshez nem köti és ezért a kávéháztulajdonosok iparostanócot nem alakíthatnak. A pénztár érdekében ezek szerint kötségkívül az volna az egyedül célravezető intézkedés, ha az ipartörvény módosításával a kávé-ipar a képesítés igazolásához köttelnek. Ez a kérdés azonban — eltekintve attól, hogy nem is tartozik a betegsegélyezési ügy keretébe — az

ipartörvény módosítása nélkül nem volna megoldható. Szerény nézetünk szerint azonban mi sem áll utjában annak, hogy az 1891. évi 14. törvényzikk módosító új törvénybe oly értelmű rendelkezés vétsék föl, mely szerint az egy szakmából alakult ipartársulatok betegsegélyező-pénztárai (leg-
alább a székesfőváros területén) az iparostanócok pénztárakkal minden tekintetben egyenlő elbírálás alá esnek. E rendelkezés folytán megoldást nyerne a mostani törvény 74. §-ából keletkezett visszass állapot, a budapesti kávésszerek egytől-egyig pénztárunk kötelekébe volnának vonhatók és meg-szűnnék a munkaadók indokolatlan zaklatása, melyből a kerületi betegsegélyező-pénztárunk ma sincs egyéb haszna, mint hogy az »ellenőrzés« gyakorlatával és a tárgyalásokon való képviseltetésével három-négy drágán fizetett hivatalnokát foglalkoztatja.

De veszteség sem érne a kerületi betegsegélyező-pénztárt, ha a nála biztosítva levő kávésszerek elvésztené. A mai helyzet szerint ugyanis Budapestben alkalmazásban van körülbelül 2000 kávésszerek, ezek közül pénztárunk kötelekébe tartozik 1500—1600, marad a kerületi pénztárra 400—500 tag, kiknek fele átmenőnek tekinthető, a valódi létszám tehát nem több, mint 200—300 tag. Az ezek részéről befolyó járulékok tehát a tényleges kiadásokat is alig fedezhetik, mert a kávésszerek között igen gyakoriak a hosszadalmas betegségek. Viszont pénztárunk az aránylag csekély különbözettel is föllendülne jövedelmeinek megfelelő beszállásával, tagjaink érdekében több üdvös dolgot létesíthetne és mindenestre elérné azt, hogy a munkaadók a zaklatástól megszabadulva, nem lennének rettegésben amiatt, hogy a kerületi pénztár »ellenőre« ellenük bármely pillanatban följelentést tehet.

Kegyelmes Urunk! A konkrét tényeken alapuló fenti előadásunk kiegészítése gyanánt legyen szabad még röviden előadnunk, hogy miért ragaszkodunk pénztárunk fenntartásához, miért óhajjuk annak jövőjét lehetőleg biztosítani. Pénztárunk az 1893. évből alakult át a budapesti kávéházi segédegyletből, melynek akkor mintegy 36,000 korona vagyon volt. A pénztári alapszabályok rendelkezése folytán ebből az összegből 10,000 korona alapítke gyanánt a pénztárnak, 26,000 korona pedig a Budapesti Kávés-ipartársulatnak adatott át oly rendeltetéssel, hogy ez összegnek kamatai szintén a pénztár rendelkezésére bocsátandók. A 36,000 korona ma is teljes összegében megvan, sőt némileg gyarapodott is, úgy hogy annak kamataiból, valamint a tagok folyó járulékaiból a pénztár fennállása biztosítva van. Ez a körülmény, valamint a tradíció a felszabadult régebbi egyesület fenntartására és a kávéipartársulatulati való szoros kapcsolat készlet benntünetek a további munkálkodásra és ezeknél az oknál fogva óhajjuk a pénztár fentarthatása, fejlesztése érdekében a törvényes garanciákat elnyerni.

Ha Nagyméltóságod kegyes intézkedése folytán az új törvényben kimondatik az ipartársulati pénztárak kötelező igénybevétele és mellőztetik a mostani törvénynek többször említett sérelmes rendelkezése, akkor megtaláltuk azt az állapot, melyen pénztárunk megerősödve, nyugodtan folytathatja a szakipar munkái érdekében eddig is kifejtett üdvös munkálkodást.

Nagyméltóságod jóindulatára bizzuk ügyünket és ismételten esedezünk, hogy kérésünket teljesíteni kegyeskedjék.

Budapest, 1901. április 18-án.

Kemény s. k., titkár.

Némái s. k., elnök.

A Budapesti Pinczerek Szak- és Munkaközvetítő-egyesületének

alapszabályait, többek kérelmére, kivonatosan ismer-
tetjük t. olvasóinkkal. Ezen egyesület, mely egy év
óta serényen munkálkodik különösen a munkaközveti-
tési terén, hogy derék pinczereinket az ügynökök
kezéből kiszabadítsa s a főnök uraknak haszna-
vehető és megbízható egyéneket közvetítési díj
nélkül juttasson, méltán megérdemli mindenkinél
figyelmét és bizalmát s a napisajtóval együtt mi
is azt óhajtuk, hogy bár mindenki az ügynökök
helyett ezen egyethez fordulna.

Az egyesület czíme és székhelye.

1. §. Az egyesület czíme:

Budapesti pinczerek szak- és munkaközvetítő-egye-
sülete.

Az egyesület székhelye: Budapest.

**Az egyesület céljai és ezen céljok elérésére szolgáló
eszközök.**

2. §. Az egyesület céljai:

a) a tagok szellemi és szakbeli kiképzése, valamint
azok szellemi és anyagi érdekeinek előmozdítása;
b) szakiskola felállítás, előadások, felolvasások tar-
tása tudományos és szakkérdésekről;
c) egyetemi könyvtár és olvasó-szobák fenntartása;
d) díjtalan munkaközvetítési tagok részére;
e) jogi támogatást a tagoknak, a munkaviszonyból
folyó peres ügyekben.

E céljok elérésére szolgáló eszközök:

1. Beirattási díjak és havijárlások.
2. Esetleges bevételek, mint pl. hagyományok, aján-
dások, ünnepélyekből befolyó jövedelmek stb.
3. Az egyetemi könyvtár és olvasó-terem használata,
az ezekre főnállal szabályok szerint.
4. Ipari szakismeret terjesztése, esetleg szakköz-
löny kiadása, mely képesül szolgál a tagok között és az
egyelt hivatalos közleményeit a tagokkal közli.
5. Statisztikai felvételek a bér és munkaviszonyokról.

A tagok jogai és kötelezései.

3. §. Az egyesület rendes és pártoló tagokból áll:

1. Rendes tag lehet minden Budapesten tartózkodó
pinczer, ki a szállodai, vendéglői és kávéházi iparral
alkalmazva van, ki 1 korona beirattási díjat és 1 korona
havi járulékot az egyesület pénztárába befizet.

2. Pártoló tag lehet az egyesület, ki legalább ötévi
összegeggel járul az egyesület pénztárába, a mely a ren-
des tag évi járulékaának megfelel; továbbá azok, a kik az
egyesület javára hasznos szolgáltatást tesznek és a vá-
lasztmány részéről a pártoló tagságra javaslatba hozat-
nak. A pártoló tagok az egyesület anyagi kedvezményeiben
nem részesülnek, nem választók és nem választhatók.

4. §. Minden tag az egyesületbe való belépésnél aláveti
magát az alapszabályok és a választmány intézkedéseinek.
Az a tag, a ki 6 hónapon át járulékaival hátrale-
ben marad, kilépettnak tekintetik; oly tag azonban, a ki
kilépését előzetesen bejelenti és az egyesület kötelezeteinek
megleget tett, utólagos belépés esetén a beirattási
díj fizetésétől fel van mentve.

5. §. Valamely tagnak az egyesületből való kizárása
csak akkor történhetik, ha az illető tag az egyesületet meg-
károsította és az okozott kárt megtéríteni vonakodik;
vagy helytelen magaviseletét által az egyesület működését
megintós daczára is hátráltatja; a kizárt tagnak azonban
jogában áll ez ellen a közgyűléshez felebeznit.

A kizárt tag újból felvehető, ha a kizárást maga után
vonó okok megszűntek és a választmány a kizárást újból
felvehetőnek tekinti.

Munkanélküliek és elutasítottak segélyezése

7. §. Munkanélküliek segélyezése:

Minden rendes tag, aki tíz hónap óta tagja az egye-
letnek, munkanélkülisége esetén igényt tarthat segélyre,
ha igazolja magát, hogy két hét óta munka nélkül van.
A segélysszeg nagyságát az egyesület vagyonhoz mérten,
a választmány határozza meg.

8. §. Minden rendes tag, egy naptári éven át, csak
nyolc hetit segélyt nyerhet, még pedig kétszer vagy
egymásután következő heten; az első és második segé-
lyösszeg közli legalább hat hetit időtartamnak kell felelőnie.
A segélyre való igénygyeljes, ha az illető tag önkény-
t hagyta óta munkáját.

Általános munkanélküliek segélyre nem tarthatnak igényt.

9. §. Elutasítottak segélyezése:

Ha valamely tag elutasításra jelentkezik, utazási se-
gély fejében kétheti munkanélküli segélyösszeget kapha,
ha az így segélyezett tag nyolc héten belül visszatér,
további nyolc hetit befizetés után van igénye újra munka-
nélküli segélyre; elutasítási segélyre pedig három havi
befizetés után.

10. §. Ha valamely tagra bebizonyul, hogy a segélyt
jogtalanul vette föl (ezalatt értetik az is, ha valaki biztos
tömbkaphere utazik), köteles ezt az egyesület vissza-
teríteni. Ellenkező esetben az 5. §. szerint jár el az el-
nökség.

Munkaközvetítés.

11. §. Az egyesület beszerzett adatai alapján tagjai ré-
szére díjtalan munkaközvetítési eszközök, melyet minden
tag igénybe vehet. A munkaközvetítést igénybe vevő tagok
kötelesek a sorrendet betartani, azonban a nekik
felajánlott munka elfogadására nem kötelezhetők.

A tagok jogainak megvédése.

12. §. Mindazon tagok, kik 10 hét óta tagjai az egye-
letnek, a foglalkozásukban esetleg felmerülő egyenletlensé-
gek alkalmával kérhetik ügyük elintézéséhez a szük-

séges jogi támogatást, melyet az egyesület díjtalanul szol-
gál a tagoknak.

Ha azonban a választmány az ügyet hatóságai hatá-
rozathozatalra nem érdemesnek, vagy az eldöntést előre-
láthatólag kedvezőtlennek tartja a munkás részére, jo-
gában áll a folyamodót kérelmével elutasítani.

Választótestvér bíróság.

22. §. Az egyesületi viszonyból eredő egyenletlenségek
az 1868: 54. t.-cz. 9. szám III. fejezet, illetve az ezt
módosító 1881: 59. t.-cz. értelmében megalkandó és el-
járó választótestvér bíróság által intézettek el.

A közgyűlés.

23. §. Rendes közgyűlés évenként tartandó, még pe-
dig a naptári év első hónapjában; a közgyűlés napját leg-
alább két héttel előbb meghívók útján juttatják a tagok
tudomására.

Az elnök köteles az ellenőrző-bizottság vagy 50 tag
írásbeli kérésére rendkívüli közgyűlést egybehívni.

24. §. A közgyűlés hatáskörébe tartozik:

a) a jelentések tudomásul vétele és a felmentvény
megadása;

b) az alapszabályok módosítása;

c) az egyesület feloszlása felett határozni.

A b) és c) pontok fölött hozott határozatok a nagym.
m. kir. belügyminiszter jóváhagyása után lépnek ér-
vénybe.

25. §. A közgyűlés határozatképes, ha a tagok egy-
harmada jelen van; ha a jelenlévők száma ennél kisebb,
akkor új közgyűlés tüzetik ki, mely a tagok számára
való tekintet nélkül, határoz. Szavazásnál egyszerű szó-
többség dönt. Szavazategyenlőség esetén az elnök sza-
vazata dönt.

26. §. Ha az egyesület az alapszabályokban körülírt
hatáskörét átlépné, vagy azokat be nem tartaná, továbbá
ha működésének folytatása által az állam vagy az egye-
let tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, akkor az egye-
let működése a m. kir. magas kormány által haladé-
ktalanul felfüggesztetik és a felfüggesztés után elrendelt
szabályzerítési vizsgálat eredményéhez képest végleg fel-
is oszlatatik, vagy az alapszabályok pontos betartására
különböztet felosztás terhe alatt köteleztetik.

Kimutatás

a »Budapesti Pinczerek Szak- és Munkaközvetítő-Egye-
sülete« által 1901. márcz. hóban történt elhelyezésekről:

Főpinczer	11
Éthordó	17
Felhasználó	12
Borfiu	10
Szakács	1
Szakácsné	7
Kezileány	4
Pénztárosné	8
Csapos	15
Szobaasszony	1
Tüzelőgény	12
Kávéleány	10
Évösztisztító	10
Háziszolga	12
Mosóné	6
Mindenes	10
Ujságfiu	4
	150

és 147 kisegítő.

Blum László,
íródafnök.

Modern szállodák.

A nemrég mult 19-ik század a vendéglős-iparban
s nevezetesen a szállodai ágban is sok nagyszabású
változásokat hozott be. Az egyes vállalatoknál az
üzleti forgalom a berendezésnek tökéletesítése s
különösen a mult század utolsó negyedében nagyobb
ipari lendület adott a szállodáknak, azonban a
szállodai ipar még mindig megtartott valamit a
régii patriarkális jellegből s az üzletvezetés és ellátás
alapelvi sajátos konzervatívizmussal megmar-
adtak, a miért is nem kell esodákoloznunk, hogy
a szállodák üzleti újraszervezése épen az utóbbi
időben kezdett egyszerre nagy gyorsasággal minden-
felé végbemenni.

De ugyanily méretekben és arányokban növe-
kedtek a közönség igényei, az u. n. »körkövetel-
mények«, melyeknek, ha senki nem, hát a vendéglős,
kávés, szállodás legbiztosabban és legérezhetőbben
megadja az árat. Egy modern szállodában a vendég
m e g k ö v e t e l i, hogy szobájában tiszta, friss levegő
legyen, még pedig az évszakhoz mérten, lehetőleg
vagy fölmelegítve. A szobának nem szabad kicsiny-
nek lennie, az ablaknak detto nagyknak muszáj
lennie, különben kevés a világosság, rossz a levegő.
Othton ugyan a t. vendégnek kisebb szoba, keske-
nyebb ablak is elég, sőt a levegő is világosság
mivoltával sem nagyon gondolhat, de szállodában
— ott mindenek meg kell a »körkövetelményeinek«
felelni. Szellőztetés, légútvárok, szellős, világos fo-
lyosók és ternek, tágas helyiségek: ezek a már
mind megszokott követelményei a közönségnek s
ezek nélkül egy szálloda vagy vendéglő egybre
nem várhat, mint hogy valamely könnyelmű »világ-
utazó« elkapottságában megírja róla egyik-másik
»megbízható« forrásokkal rendelkező» lapban, hogy

középkorias, ósdi zsánerű berendezés, hiányos kiszol-
gáltat, rendellenes ellátást talált abban a »fészekben«.

A laikusok előtt persze mindez semmi. Hogy
a szállodás miként tud megfelelni óriási feladata-
nak, annyi ember igényének, szeszélyének, kényel-
mének, ez nem az ő gondjuk. Azonban egy új
szálloda építésénél ezer meg ezerféle dolgot kell
figyelembe venni, a mikről az építésznek és épít-
előnek egy magánház építésénél mit sem kell gon-
dolnia, mert ott szokás szerint minden szeglet-lyukat
gazdaságosan kihasználják. Hány szálloda ment
már tönkre s lett később magtárra vagy egyébbe,
mert tulajdonosa nem bírt megfelelni a nagyvígyű
közönség napról-napra szaporodó követelményeinek.

A víznek továbbá a szállodában jónak, tisztának,
reggel langyosnak is kell lennie, mert különben
kellemetlen vele mosakodni. Othton igaz, hogy spó-
rolunk a vízzel, de a szállodában hadd fogyjon:
hiszen »víz van mindenütt!« Hideg és meleg für-
dőknél folyton kell a vendég rendelkezésére állni-
niok, még pedig minden emeleten, tussal és minden
eddig föltalált egyéb apparátussal. Mindenfélet szabad
követelnünk, hiszen szállodában vagyunk!
Elvárjuk, hogy víz- vagy villanyhajtásu szeme-
ly, teher- és ételfelhúzó is legyen a szállodában, kü-
lönben nem fogjuk a »modern« jelzővel megiz-
telnit, ki is lenne ma már annyira hátramaradott,
hogy lépésökön menne föl az első emelet szeddítő
magasságába! Azok a régi jó idők már elmúltak,
a mikor csaka elagott, beleges emberek számítottak
a liftre; most már az is csoda, ha egy virágzó
ifjú gyalogszettel akar a szobájába jutni. Az kérem
othton szokás; azért van az ember szállodában,
hogy fölhúzzák (de csak liften!).

Othton az ember nem bánja, akármilyen történik
is. De mihelyt szállodába megy, rögtön ugy ki-
fejlődik a köz- és személybiztonsági érzéke, mintha
rendőrkapitány volna. Megnézi a liftet, el van-
látva a legújabb biztonsági készülékeket, van-e
minden folyosó-fordulónál tűzesap, jó hosszú tömlő-
vel van-e ellátva stb. Nagyobb külföldi szállodák-
ban állandó tűzörszolgálat kell lennie, mely örán-
kint tűzbiztonsági szemlélt tart, sőt néhol a szálloda-
személyzet egy része teljesen kiképzett tűzoltó s
folyton készenlétben áll.

A fűtés terén is nagy változások, újítások
történtek, amik a szállodásoknak persze nem cse-
kély kiadásaiukba kerültek. A különféle formájú,
régii jó kályhák nyugdíjba mentek, s helyüket víz-,
gőz-, légfűtés foglalta el; több a légfűtés is ki-
szorult s most már az alicsonny nyomásu gőzfűtés
hódít mindenfelé. Mihelyt megérkezik a vendég,
meleg szobát talál, míg apáinknál ez egy kissé
körülményesen, szénvönök, lapoczkák, seprük stb.
igénybevétele után szokott vala megtörténni. Most
már a szálloda legkisebb helyiségebe is el van a
gőzfűtés vezetve, mindenhol meleg és kényelem
van, fűst, köszönpör, hamu nincs semerre.

Egyszerűen csak egy gombot kell elfordítani s
legott kellemes meleg a szoba; épen ezért az utazó-
nak a legelső kérdése, hogy van-e gőzfűtés?
Miért ne kérdené? Azert megy szállodába, mert
ott egész természetesen mindent követelhet az ember.
Othton reggel jön a cseléd s édes álmainkból holmi
kályhaajtók és lapátok rakosgatásával zavar fel s
hozza még egy kis port is csinal. Szállodában
ilyennek a világért sem szabad történni. Azt is
megkivánja a vendég, hogy fehéreneműt egy pár
óra alatt kimosva és kivasalva kapja vissza, mert
egy modern szállodában gőzróval kell mindennek
történni. Othton, na ja, othton minden 14 nappan
jón a mosóné, akkor elviszi a ruhákat s hozza, a
mikor észbe jut (»jó« mosóné csak 2-3 sürgetés
után liferl), szállodában már egy-két óra múlva
feyesre vasaltan kell a ruhának visszakérülnie.
Ez egész természetes.

A gáznak is nagy szerep jut a szállodában.
Nem is tekintve a berillított zöldes Auer-fény köz-
kedvelt voltát, a gáz még ma is igen hasznos:
motort hajtának vele, néhol fűtenek is, azonkívül
kisebb melegítőknél is felhasználják. A gáz azonban
a villamoságban veszedelmes vetélytársra talált.
A régi jó időkben gyertyavilág pislogott apáink
termeiben, ma már egyszerűen megnyomjuk a
gombot, amint a szobába belépünk, s legott nappali
fényben uszik minden. S meg is követeli a vendég,
hogy villamos világítás legyen; hiszen azért van
ő szállodában! Régente egy pár szál gyertya meg-
tette a szolgálatot, ma a villamoság fénytenger-
ében kell usznia a szálloda terméinek. Nagyobb
házaknál külön villanyfejlesztő gép is van s villa-
mosszal hajtának mindent, ami csak hajtható.

Van ma már villamos-csengő-, harang-, telefon-,
távíró-, keltő- és tűzjelző-készülék, nemkülönben
melegítő és szivargyújtó, nem is említve a sok-
féle felhúzó, vészhangot, szellőztetőt, villamos-
ombuszot és a kímondhatatlan sok költséget nyelő
villamos mosókészüléket. Régente ezekről álmodni
sem mertek, ma már elengedhetetlen kellékei egy
modern szállodának, mert a kényelemhez és kü-
lönködéshez annyira hozzászokott modern ember
a szállodát olyan tárthatóknak vagy kiállítási
pavillonnak tartja, ahol mindannak, ami új, meg
kell lennie. Egyszerűen mindenek amerikaiának,
villamosnak, automatikusnak kell lennie. S talán
nem is sokat tuloznak, kik már is a jövő azon
vívmányairól álmodoznak, melyek segélyével egy
egész szállodát villamos erővel ki lehet majd

szolgálni, Hallottuk, hogy egy pár hőbortos ángliusz már is valami önműködő villamos fűlőszolgálat-készüléken tőri a fejét. Szegény pinczerek! Mi lesz akkor veletek. ha majd pinczér-automáták állítanak föl s nem lesz az a provízió, amelyért valamely helyszerző úgnőnek be tudna vauahová szerezni.

Ami a szállodaépítés méreteit illeti, abban Amerika szintén túlszárnyalt bennünket. A szállodák 1000 szobával 15 emelettel nem is mennek ritkaságzámba, némelyiknek a tetéjén még „kerti helyiség” is van, honnan a vendégeknek felséges kilátásuk nyílik az egész vidékre. Ugyancsak utóbbi időben, az utóbbi évtizedekben kezdtek a szállodában olvasó, dohányzó, zene, billiárd, fogadó, társalgó, étkező, bál és ünnepi termeket berendezni, melyek egy modern szállodának szinte elengedhetetlen részei. Megköveteli a vendég, hiszen ezért van szállodában. Otthon, na ja, otthon a papának vagy mamának nevenapja van, egyszerűen kirámolunk mindent az ebédlő-, háló-szobából s megvan a hangverseny-terem s eszünkbe sem jut mérgetelni, hogy mekkora magas a mennyezet. Szállodában azonban mindenki megkívánja, hogy a szoba magas legyen, különben nem megy bele. Hát még az agy! Egyik angol vasújatag akar, a másik csak nem ágyon tud fekdüdni, a harmadik meg a francia ágyon kívül mást nem is akar ismerni, s természetesen mind a háromféleképpen a lehető legkényelmesebbnek kell lennie. Ne legyen se magas, se nagyon alacsony, se nagyon kemény, se tulságos puha, hanem épen olyan, mint otthon szokott lenni, vagyis sokkal finomabb, mint otthon.

A szobaberendezések is bámulatos újításokon mentek át. XIV. Lajos, XV. Lajos, ő német, új-német, angol, rokkokó és még ki tudja hányféle berendezés jött már divatba, háló-, lakó-, étkező- és fürdő-szobával, toilettel és minden képviselhetővel, hogy a vendég egész kényelmesen „en famille” érezze magát. A nagyobb külföldi szállodáknak külön orvosok, gyógyszerárúk, nyomdájuk, lakatosuk, mészárosok, pekjük stb. van, az étlapok készítéséről pedig nem is merünk szólni, mert ez már valóságos réme lett a szállodásoknak, anélkül, hogy a sok inyes és krakéler ezerféle izlésnek megfelelően tudnának főzteni. Blüher »Meisterwerk der Speisen und Getränke«-je szerint 40 000 étel és 30 000 bor és egyéb ital van a biből világos, hogy egy étlap rettentő tartalommal bírhatna, ha ugyan mindent lehetne kápní.

Hogy mennyi mindent kell egy szálloda-pinczérnek tudnia, arról egy jókora lexikont kellene írni. Mert tagadhatatlan, hogy a pinczérész képei a szálloda lelke és a milyenek a pinczerek, olyan a szálloda birneve is. Egy pinczérnek politikához, szép művészetekhez, kereskedelemhez, közlekedéshez egyaránt kell értenie, mert nem tudja, hogy a sereg vendég közül melyik miféle themáról kezd vele beszélni, s neki mindnyájuk nyelven kell értenie, mindenféle tárgyhöz kell szólnia, hogy a vendéget kellőképpen elszórakoztassa, vagy egy pár találó elmés megjegyzéssel mulattassa. Fekete frakkban, fehér nyakkendővel, finom modorral, udvarias mosolyal kell a vendégeknek villámgyorsan szolgálatukra szolgálnia, s legalább hat nyelvet kell beszélnie, hogy a szálloda modern birneven csorba ne essék, s mindenik nemzetiség szokásait úgy kell ismernie, mintha egész életét ethnographiai tanulmányokkal tölténé, hogy a pinczérsegő kellőképpen rátermetl legyen. A pinczérsegő ezáltal különösen az utóbbi évtizedekben oly magas nivóra emelkedett, hogy manapság joggal mondhatják magát a hatalmas vendéglős-ipar képviselőjének és előmozdítójának.

Egy fejezet Tirol történetéből.

Irtá: Valdinger István.

Olvastam, hogy Mayr Péternek, a tirolai hősnék, Bozenben szobrot állítanak. Erről eszembe jutottak mindazon dolgok, melyeket Mayr Péterről valaha olvastam, nemkülönben azon benyomások, melyeket azon helyeken éreztem át, melyeket főrészben azon szándékkal barangoltam be, hogy ennek a tiszta lelkű férfinak működéséről lássam.

Nekem Mayr Péter viselt dolgainak olvasása kiváló gyönyörűséggel szolgált, melyre igen kellemeesen emlékszem vissza. Soha nem tekintettem őt, mint szabadsághóst, hanem az őszinteségnek, becsületességnek és kötelességnek a mintaképét.

Tirol a század elején nagy megpróbáltatásnak volt kitéve. Politikai viszonyát, de még inkább társadalmának békés nyugalomát bolygatták meg és pedig első sorban a bajorok. A napoleoni háborúk Ausztriának nagyságát megdöntötték; a megpróbáltatás az örökös tartományok között különösen Tirolt érte. Azon körülménynek, hogy Tirolt elszakították a békekötéssel Ausztriától, azon következménye lett, hogy új kormányzat alá, új vezetőséghez jutott, mely u. n. reformokat akart Tirolban életbe léptetni a tirolai lelket, meggyőződés sérelmével. Ismerős dolog, hogy a mult század végén vallási, bölcselati téren milyen ridegség kapott lábra; egyházi jogkört esonkítani, vallási életet lázítani, de mindinkább a vallás alapelemét a tudomány felhagyatásával rendszeres és elszánt támadásoknak kiténi, napirenden volt. A

népboldogítók, kik most Tirol ügyeit intézték, mélyebbre ütötték azon sebeket, melyeket József császár méltánytalan eljárása a tirolai társadalmi és vallásos életén már ejtettek.

Az új kormányzat emberei jobbra bajorokból kerültek ki. Működésük megereitette a keserű ellenhatást. A másik dolog, mely Tirolban a válságot okozta, az eddigi politikai állás megváltozása volt. Elszakították az uralkodói háztól, melyhez jó és rossz napokban állandó hűséggel viseltetett. Új tartományt szerveztek belőle, észak-olaszországi és bajor részekkel kapcsolatban. A társaság nem volt inyere Tirolnak, különösen a bajor hatalmaskodás; azonkívül rosszul esett neki a törvényes rend megbolygatása, az uralkodóháztól való elszakítása.

Az ellenhatás szervezésének helyiségei a vendéglők voltak, különösen Közép-Tirolban. A Bozen fölött emelkedő Ritten-fensík vegyes ajku népe vett részt a mozgalomban, a mely a francia-bajor uralommal volt szembeszálló. A vendéglők egyuttal posták is voltak legelőbb helyen; a vendéglősök lelkes, képzetlebb, tekintélyes férfiak voltak vidékükön: azért nagy részben ők vették az ügyet kezűbe. A népfölkelés parancsnoka, Hofer András, a passeier-völgyi Sandwirth, maga is vendéglős volt; vendéglős volt a mi hősünk Mayr Péter is.

A népfölkelésnek, mely a bajorok, francziák és szászok benyomulásának visszaverését és az uralkodóházzal való visszakapcsolatást célozta, három nevezetes része volt.

A háború fénypontja 1800. augusztusban volt. Hofer az Iselberg-rt intézett támadást Innsbruck ellen és bevette. Hűségese fegyvertársa volt mindenben Mayr. A hősiességnek azonban legszebb jelenetei az Eisack mentén játszódtak le. Sterzingen alul a fővény elfoglalása előtt már, az Eisack kiürítésével előtörték a francziák és a Franzensfeste-től északra fekvő hegyszorosban elfoglalták a velők szövetséges sászokat. A győzelem teljes, a diadal fényes volt.

Az őrm azonban nem tartott sokáig. Ausztria Napoleonnal szemben új esatát vesztelt és a reá következő bécsi békeben Tirolt ismét át kellett adni Napoleonnak, ki Bonaparte Jenőnek csinált királyságot belőle.

Itt kezdődik a népfölkelés tragikumja. Az illetékes körök oly módon jártak el, mely a lelkiismeretességgel épen nem egyeztethető meg. Olvastam tirolai történetek munkáit, melyek kifogástalan alattvalói hódolattal és az ausztriai ház iránti hűség érzetével vannak megírva, de melyek ezen dolgok tárgyalásakor nem fojthatják el a keserűséget és a kormányzatot teszik felelőssé azon mérhetetlen megpróbáltatásért, mely ezután Tirolt érte.

Az illetékes körök mulasztása abban állott, hogy vonakodtak a beekötésnek Tirol sorsára vonatkozó pontját tudomásukra hozni. Az elkapeszlőrl való czikkelyt csak ellenségese részről tudták meg a népfölkelők s természetes, hogy nem hittek abban. Ezen mulasztás mellé még kiküldöttek jártak Tirolban, akik a fölkelést szították.

Hofer ettől kezdve megingott. Neki jobb tudomása volt a beekötésről, mint sok fegyvertársának. Ettől kezdve azonban Hofer eddigi föltétlenül becsüdelő egyénisége kezd veszíteni, nem dolgozott teljesen tiszta tudattal. Hitelesebben tudta a pontokat, de nem igazodott szerintök. Nem lett volna szabad neki császárabbnak lennie a császárnak, és ha a császár kénytelen volt tartományának föllázadásába belemenni, nekik is meg kellett volna várnok az alkalmas történelmi pontot, midőn a visszacsatoltatás lehetséges lesz majd.

A mozgalom ezen részében is tiszta tudattal harezolt és dolgozott Mayr Péter alparancsnok. A beekötésről ő is tudott, hiszen ha másunnan meg nem is tudták volna, az ellenség tudomásul adta, de ő nem hitte azt.

Az egész mozgalom ettől kezdve gyors lefolyása volt. A Karinthia felől jött Jenő alkirály, November 14-én Villachból datalt kiáltványában hódolatra hívja fel a fölkelőket, rövid néhány napot tűz ki határidőül, melynek eltelte után mindenkinek, a kit fegyveresen találnak, fölbelövést helyeznek kilátásba.

Brixen még erősen tartotta magát, de egy ellenőrizhetetlen pillanatban a Bozen felől fönyomuló ellenség bevette azt. Itt játszódott le a megtorlásnak egyik nagyobb jelenete. A környéken lévő falvakat a francia haderő éjnek idején fölygújtotta és ezek a füstölő romok jelképeztek a népfölkelés szomorú végét.

Brixen eleste után minden meghódolt. A francziák — kegyetlen megtorlást tartottak. A rögtönítelő hadtörvény nem az enyhéségnek és megbocsátásnak szép szóközével, hanem a győzőnek jogával élt. A mozgalom vezetői közül többen elbujdostak, köztük Hofer és Mayr Péter is. A sok szétszórt majorság, Sennhütte, mind természetes menedékházak szolgáltak.

A bujdosók elég biztonságban érezték magukat. Az egyedüli mód, emberi számítás szerint, melyen megtalálhatók voltak: az árulás. Hofer és Mayr megtalálójának tehát nagy jutalmat tűztek és akadt is áruló, aki fölfedezte őket.

Mayr erős őrizet alatt Bozenbe vitték és börtönbe vetették. Hadi törvényszék elé állították, s a francia hadak parancsnoka, minthogy maga is

kényszerhelyzetben volt, kénytelen-kellelen belátta, hogy a villachi rendelet pontjainak Mayrral szemben érvényt kell szereznie.

Mayrnak azonban több lítkos jóakarót szerzett az ő jóvalóságá, becsületességé és családi helyzete. Különösen egy olasz grófnő indult meg a támasz nélkül hátrahagyandó asszony és a sok szerdülletlen árva sorsán, azért a francia parancsnok lépéseket tett Mayr megmentése érdekében.

Szabadulhatásának feltétele azon nyilatkozatot lett volna, hogy a villachi rendeletről semmit sem tudott. Ezzel tartozott a francia fővezér saját állásának, hogy t. i. fölfelé ő e nyilatkozattal igazolhassa a kegyelmet. De ezt a nyilatkozatot nem tudta megtenni Mayr Péter! Neje és sirankozo gyermekei fölkeresték börtönében, a megindítás minden eszközt megragadták: de mind hasztalan! A grófnő szintén meglátogatta: a becsületesség és kötelességtudás, az uralkodóházzal való ragaszkodás e ritka példája meghatotta és szintén igyekezett őt rávenni, hogy a szabadulásának egyedüli módját ragadja meg. Mayr mindezen kísértésben hajthatatlan maradt. A szó és nyilatkozat igazságának szent voltában való meggyőződése és véleménye nagyon mélyen volt lelkiismeretébe vésve. A villachi kiáltványról tudott és ez a tudomása igazság volt, ezt el nem tagadhatta. A tagadás egy jelentésű lett volna hazugsággal és Mayr Péter nem tudott hazudni.

Azt mondta a sirankozo és kétségbeesett környezetnek: Um eine Lüge will ich mein Leben nicht erkaufen! — Hazugsággal nem akarom életemet megmenteni!

Mayr Péteren a villachi pátenis értelmében a reá kirótt halálbüntetést végrehajtották 1810. évi február hó 20-án Bozen határában a Talfer partján lévő kőfal mellett.

Ennek a férfinak emelnek a tiroliai emléket. Az emlékoszlop a bozeni góth-templom fala mellett áll, a hol Mayr Péter el van temetve; az emlékoszlop csücsüves izlésben készült: a talpazat tirolai porfirból, az emléklap keihelmii márványból való, fűnn a keresztrefeszítés csoportjával, alul pedig azon reliffl, mely Mayr Pétert a börtönben tünteti fel. Jobbról a francia katonák, balról sirankozo neje és gyermekei, a mint ostromlóják az aggodalom keserűségével, tegye meg a nyilatkozatot. A reliffl alatt németül ezen fölirat áll:

„Itt nyugszik Mayr Péter, a Mahr melletti vendéglős, az 1809-iki népfölkelés alparancsnoka, született Siffianban 1767. évi augusztus hó 15-én, 1810. évi február hó 20-án fölbölvettet.

Ez a Mayr Péter története. Szerencsés és haldog nép az, amely ilyen érdemeknek emel emlékoszlopot.

A Kávés-ipartársulat megindította a tárgyalásokat a nem tiltott kartyajáték játszását szabályozó régi szabályrendelet módosítása iránt. Az ipartársulat ki fogja dolgozni az egész szabályrendelet-tervezetet és be fogja terjeszteni a Tanácsához.

A betegsegélyző-pénztár igazgatóságának küldöttségét május 2-án fogadja a kereskedelmi miniszter. Ez alkalommal nyújtja át a küldöttség a fentebb egész terjedelmében ismertelelt memorandumot. Ugyanakkor tiszteleg a küldöttség a honyi miniszteri tanácsosnál, melynek eredményéről lapunk legközelebbi számában fogunk hírt adni.

A segélyalapra ismét két nemeslelkű férfi adományozott nagyobb összeget, kiknek aldozat-készsége és szívóssága már régóta ismeretes mindnyájunk előtt. François Lajos és Piatnik Nándor urak 50–50 koronát adományoztak a segély-alapra, kiknek nagylelkűségét midőn e helyen is örömmel hozzuk kartársainknak tudomására, kívánjuk, hogy e két nemes adakozó szép példája még többeket is serkentsen a jótékony intézmény anyagi támogatására.

Frelberger Lajos kartársunknak, az »Edison-kávéház« régi felszolgált pinczérének neje, április hó 25-én elhalálozott. Temetésén fényes gyászoló közönség volt részt, ott volt Weingrubner ur, az »Edison-kávéház« tulajdonosa nejevel, a kávésegédke betegsegélyző-pénztárát pedig K e m é n y itkár ur képviselte, ki az elhunytunk koporsójára szép koszorút helyezett. A temelési szertartást Cz en n e r Lajos káplán úr végezte. Áldás és béke poraira!

A kávésegédke karácsonyfa-alapjára a mult évi bizottság tőkéjéből 468 korona 40 fillér, az április 15-iki vacsorán pedig 6 korona folyt be. Az eddigi végösszeg 1235 korona 94 fillért tesz ki. A nemes céll érdekében a kávésegédke vezetői serényen buzogolnak, s így biztosra vehető, hogy az idén is tekintélyes összeg fog összegyűlni.

Új gázcsövezetek. A budapesti gázművek igazgatósága egy új gázvezeték építésére nyert a városi tanácstól engedélyt. Ez új vezeték a IX. kerület, Koppány-utazatól ágazik el s köztései 292 000 koronára rúgnak. A fővárosi bankbizottság már megadta az engedélyt az új vezeték építésére.

A Lucas-gázlámpa. Az ilvámpa egyedüli uralkodott nagy ideig a termek és utcák megvilágításában, míg végre a gázlámpát is sikerült annyira tökéletesíteni, hogy a villamos ilvámpáknak konkurrense lehet. Beesben az új halcsarnokban (a Naschmarkt) általa-

nos feltűnést kelt ez az új gáz-ivólámpa. Nem szükséges hozzá semmiféle légnyomó készülék, sem nagy berendezés, mégis oly nagy fényt ad, mint a villamos ivólámpák. Brix és Kempler bécsi cég a következő adatokat teszi közzé a Lucas-lámpáról, összehasonlítva azt egy ivólámpával: Egy lámpa 8 ampérrel 440 wattot használ óránként és ad 455 gyertyaerőt, a mi 25,5 fillérbe kerül. A Lucas-lámpa pedig ugyanilyen erős fényt ad 85 fillér fejében óránként. A cég adatai szerint tehát tetemesen olcsóbb a Lucas-lámpa, mint az ivólámpa s ha hozzávéssük, hogy a gáz még manapság több helyen van bevezetve, mint a villamos áram, akkor egész egyszerűen érthető lesz a Lucas-gázlámpa nagy jelentősége.

A dohányzásról. Laqueur strassburgi szemész-tanár a dohányzás káros hatását a szemre fejtegette, a következőket ajánlja: Mértékletesség a legfontosabb elv a dohányzásban. A napi mennyiség, mely nem káros az egészségre, körülbelül 25 gramm dohány mennyiség, melynek 5 drb közepéngyágu szivar felel meg. Erzeny embereknek már kisebb mennyiség is okozhat szívzavarokat. A dohány fajtája is fontos; a belföldi ugynevezett könnyű fajták sokszor több nikotint tartalmaznak, mint a havanna szivarok. Üres gyomorral ne dohányozzunk; legjobban tüsszögés után. Reggeli előtt — éhgyomorral — legkárosabb a dohányzás, ép úgy az igen elterjedt rossz szokás, közvetlen ebéd előtt szivarozás, melylyel némelyek az éhség érzetét akarják elnyomni. Ha a főtételek között is akarunk szivarozni, előbb valami csekélységet együnk; egy kis darabka kétszersült vagy eszokoládé már elegendő; egy a gyomor-nedv elválasztását fokozzuk. Ne szopogassuk a szivart és ne szívjuk végig, mert a nyál sok ártalmas anyagot kiold a levelekből. Még a fenti mérsékelt dohányélvezetést is korlátoznunk kell, ha a mérgezés előtűnetei jelenkeznek. Ilyenek a szív működési zavarai, szívszorítás, szívdobogás. Ha e figyelmeztető jelekre nem ügyelünk, súlyos következményekre készülhetünk.

Az ó-budai Kisfaludy-szinkör hazafias érzelmi igazgatója valódi apostoli működést fejt ki O-Buda magyarosítása érdekében, sőt nemcsak igyekezetét oia irányítja, hogy magyar szerzők színművei kerüljenek színre a magyarosítás valóban első faktorának mondható színpadán. Nem kümel sem költészet, sem farságot, nem eszögéd, ha sokszor majd üres nézőteret lát is, sőt türelmetlenül bízik benne, hogy kitartó munkássága meghozza a szép eredményt: O-Buda magyar lesz és megtanul lelkesülni a magyar művészet. Aligha tudnánk színházat mutatni, mely kevesebb anyagi sikerrel avagy több önzetlenséggel és önfeláldozással s hozzá még ily kitartó lelkesedéssel működne, nemcsak a színművészet, hanem egyúttal a magyarosítás és magyar írók műveinek propagálása terén, mint Bokross felkes társulata, hol egymást érik a magyar eredetű premierek, melyekhez szintén magyar írók készítek a gyönyörűbbnél-gyönyörűbb zenét Bokross társulata tagadhatatlanul oly ponton működik, hol a magyarosítás a legsürgősebb, mert fővárosunknak már régi óhaja, hogy O-Buda egyszer már végre magyar legyen, s nekünk mindnyájunknak hazafias kötelességünk, szóval, írásban és gyakorlati megjelenésünkkel párhuzam, támogatni, gyarapítani e fontos szerepet játszó társulatot, mert csak így remélhető, hogy a hazafias gondolkodású igazgató bizalommal, lelkesedéssel tovább is működni fog a magyarosítás e nehéz munkájában. Elvárások mindenekelőtt O-Buda intelligenciájától, hogy a szinkört gyakrabban és többen látogassák: hisz nekik ott van a helyükben, csak egyik lábukat kell megmozdítani s ott vannak, meghozhatják a hazafiaság oltárán ezt a tőlük már régen várt áldozatot! De hát ilyen furesk az emberek: ha nem lenne magyar szinkör O-Budán, egymást érnék a jermiadák, hogy mi lesz szegény O-Budán a még szegényebb magyarosítással! Most már van magyar szinkör, de igazán esoda, hogy az a lelkes igazgató kitűnő erőből álló társulata még nem vesztette el minden kedvét; meg se merjük irni, hogy mily kevés publikum előtt játszanak... De segítsünk a bajon! Menjünk el O-Budára, jöjjenek mindenekelőtt az ó-budaiak, mutassák meg, hogy magyarok s pártoljuk minden tehetséggel a magyar színtársulatot hazafias működésében.

Női alkalmazottak védelme. Most jelent meg a francia törvényhozás által a női alkalmazottak munkaviszonyának rendezése tárgyában a múlt évben alkotott törvény, melynek lényeges részei a következők: Mindazon áruhelyekben, üzletekben és idetartozó egyéb helyiségekben, a melyekben női alkalmazottak az árak kezelésével vagy elárulással foglalkoznak, annyi ülőhelyet kell berendezni, a hány nő a kérdéses helyiségekben foglalkoztatva van. A törvény eme rendelkezésének ellenőrzése és végrehajtása az iparfelügyelettel megbízott közegek feladata, a kik e végből minden helyiségben bármikor megjelenhetnek. Az iparfelügyelettel megbízott közegek tartoznak az észlelt törvényellenes állapotot jegyzőkönyvbe foglalni és a jegyzőkönyvben előadott tényállás mindaddig főtétlenül bizonyító erővel bír, míg az ellenkező be nem igazoltatik. A jegyzőkönyvet két példányban kell megszerkeszteni és ezek közül egyiket az illetékes megyefőnöknék (kerületi főnöknék), a másikat a köztársasági ügyészeknek kell beküldeni. A munkaadók és illetékesek kötelesek e törvény rendelkezéseit és az iparfelügyelettel megbízott közegek nevét és címét helyiségekben könnyen látható helyen kifüggeszteni. A törvény rendelkezéseinek betartása meglehetősen szigorú pénzbüntetésekkel van biztosítva. Aki az iparfelügyelet működésében megakadályozza, 100—500 frank, visszaesés esetén 500 tól 1000 frankig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Színpad konyhatitkok. Egy londoni színész egy angol újságba érdekes csevegést írt a színpad konyhatitkáról és a színpad konyhájáról. Az ételek készítéséhez ott is formákat használnak, de nem rézből vagy ezinkből — mint a milyenek a házi tűzhelyeknél használatosak — hanem égetett gipszből. A színpad bankett előkészítése nagyon is eredeti. Ha például egy kacsára van szükség, akkor előveszik a szükséges formát, hozzá nagy csomó barna papirt, egy fazék enyvet és egy má-

sik fazékban vizet. A formát belül olajjal kenik be. A papirt pedig az onyven és vízben megáztatják úgy, hogy gyurható legyen. A barna papírral aztán megtöltik a formát. Amikor így a kacsát kellőképpen megformálták, még sötétbarna festékkel megfestik. Amikor aztán megszáradt, árnyékoló vonalakat rajzolnak rá. Aztán zöld fűveket készítenek papírból, ezüst tálat szintén papírmachéból. És készen van a pompás sült, a mely oda van ragasztva a tálhoz, nehogy egy kritikus pillanatban a földre essék. Halat, vadat s mi jó falat, a szegény színészek tehát nem igenhetnek a színpadon. De az utóbbi időben már inkább tényleges ételeket használnak a színpadon.

Szakács vagy szakácsné. Ősrégi népjog szerint a konyha feletti uralom a nőt illeti meg, dacára ennek találnak uralkodni szakácsok is. Minden igazi gourmet előnyét ad a szakácsnak a szakácsnő előtt. Az ellenük való előítélet, ha ilyenről beszélni lehet, régi időkbe nyúlik vissza. A jóízű görögök csak apróbb sitemények készítését hagyták az asszonyokra. A rómaiak pazarul fizettek szakácsaikat és intézetek állottak azok kiképzésére; szakácsnő azonban nem tartottak. A középkor alatt hallunk kedves és udvari szakácsokról, de sohasem szakácsnőről. A finom ízlésű hazájá, Franciaország, nem tűrt a konyháján nőt. Mikor ebben az irányban kísérlet történt a 17-ik században, a gourmetk soraiiban vészkiáltás hangzott fel és egy párisi tailleur így kiáltott fel: »Semmiféle nőnek nincs helye a konyhán, csak az edények mosogatására!« A 18-ik században is megmaradt az előítélet, bár néhány előkelőbb konyhán láttunk már szakácsnőket is. Könyg írja a harminczes években megjelent szakácskönyvében a szakácsnők konyhájáról: »Mikor felkelt a nap, a konyha olyan volt mint a mosóház. Itt ott sokféle szemét, káposzta a vízben, ott ázott a levesnek való hús, amott hal stb. A mellett a bevásárlásnál annyi baj van, mert a szakácsnők nem egyszer elfelejkeznek magokról. Strindberg, a nagy norvég költő szemére hánytá a nőknek, hogy még a kávé sem tudják jól megfőzni. Az ujkor a szakács mellé állította »szakács asszonyt, nagyobb házakban találjuk úgy, mint azelőtt az szakácsnőket. Előkelő vendéglőkben, szállodák vagy fejedelmi konyhákban a szakács uralkodik. Hogy miért van ez így, arra sok esipős ok szolgál. A szakácsnő már fizikai okokból sem állíthatja elő soha azt, amit a szakács előállítani képes.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvény-társaság
BUDAPESTEN.

Ajánlja városi hatóságok, valamint a nagy közönség figyelmébe világszerte kitűnő hírnevének örvendő

váltakozó áramu elektromos rendszerét.

Ajánl továbbá: Keresztezéseket és kerekeket keregöntésből és aczelből.

Kéregöntésű hengereket s hengeryűrűket aprító-gépekhez és golyós zuzómalmok.

Hengerszékelt kéregöntésű hengerekkel, valamint egész malomberendezéseket.

Gépeket papir, farost és cellulose gyártására.

Turbinákat a helyi viszonyok szerint szerkesztve, pontosan szabályozva.

Gáz- és petroleum-motorokat, álló vagy fekvő egy vagy két hengerrel.

Városi irodánk:
IV., Ferenczies-tere 2 (Király-bazár),

a hol mindig tartjuk dus választékát a világító testeknek a legkülönbözőbb kivitelben és stílusban; ugyanottan megtekinthetők saját rendszerű elektromos-, gáz- és petroleum-motoraink és dynamogépeink is.

Egy szép sarok vendéglő-helyiség 1901. május 1-jére kiadó.

VIII., Népszínház-utca 27. szám.
Bővebbet a házfelügyelőnél.

ILONA „Artesia“ budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyára részvény-társaság Budapesten, VII., Egressy-út 20/c.

Az Artézi savanyuvíz a legjobb és legegészségesebb üdítő ital úgy borral, mint bor nélkül. Elismert orvos-tanári tekintélyek által gyomor és emésztési bántalmak megszüntetésére ajánlatott.

Ezen savanyuvíz, mely Budapesten a legolcsóbb azonbankiv 1/2 — 1 — és 1 1/2 literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan házhoz szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzen, megszabadulhat olyan netegségtől, melynek gyógyítása sok pénz és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artézi savanyuvíz 2 literes parafa-dugóval elzárt palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöletnek.
Telefon 25—57.

DOMINO SEC PEZSGŐ
PARISI VILÁKIALLITÁS 1900 ARANY ÉREM
IRODA: BUDAPEST, ÜLLŐI ÚT 60.
BELATINI BRAUN A.
GYÁR: YELENCE FEHER M.

HOFFMANN KÁROLY

BUDAPESTI TEMETÉS-RENDEZŐ-INTÉZETE
BUDAPESTEN, IV. KERÜLET, VÁCZI-UTCZA 45. SZÁM.
Elvállal olesó és szép

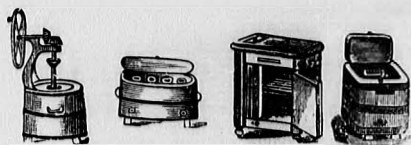
temetés-rendezéseket
nyolcz különböző osztály kőtudomásu jányos díjszabás szerint: 18, 25, 40, 60 frttól kezdve egész 400 frank tulmenő árakig; készletben tart holtak számára való felszerelvényeket, ércz, fa, lakkozott s lényezett koporsókat, természetes és művirágokból készült

Koszorukat.
Hullaszállításokat
eszközöl a haza és a külföld minden irányában stb. stb.

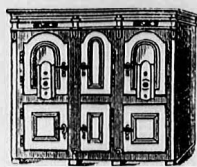
TELEFON.

Ueberrnimt schöne und bilige
Leichenbestattungen
nach acht verschiedenen Classen zu anerkannt billigen Tarif; von fl. 18, 25, 40, 60 bis über fl. 400; unterhält ein grosses Lager von
Leichenrequisiten,
Metall, Holz, lackirten und polirten Särgen,
Grabkränzen
aller Art; auch werden
Leichen-Transportirungen
besorgt nach allen Richtungen des In- und Auslandes etc. etc.

TELEFON.

GINDERT ISTVÁN

Jégszekrény, hűtő- és fagyasztó-készülékek, puhafa butor, konyha és háztartási eszközök gyára
Budapest, VI., Klapka-u. 5
Raktár:
VI., Teréz-körut 8.

Alapított 1801.

Legfinomabb minőségű valódi

Ménés-Gyóroki

vörös és fehér

Muszka-Magyarádi

asztali- és csemege-borokat

ajánl legnagyobb választékban

Domány József Aradon

cs. és kir. O Felsége a szász és szerb királyi és O fensége Károly bajor hercegnek

udvari szállítója, szőlőbirtokos és bornagykereskedő.

DIADAL-pezsőbor

EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

Vezérképviselő: ÖRLEY GÉZA

Budapest, VIII., Baross-utca 129.

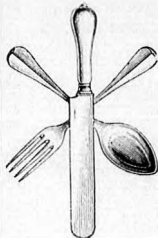
Legjobb minőségű
alpacca- és china-ezüstárukat

ajánl

HERRMANN J. L.

cs. és kir. udv. és orsz. érczárú gyári raktára

Budapest, IV., Klotild főhercegnő-palota.

Evőeszközök, bors- és só-tartók, leveses- és csészék, eczet- és olaj-állványok, kenyérkosarak, tálczák, serpenyők, kancsók, asztaldíszek, gyertyatartók, állócsillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapított 1819. évben.

Die Buchbinderer mit Maschinenbetrieb
v. LEOPOLD NEUMANN
BUDAPEST, VIII. Múzeum-körut 10
fabricirt seit Jahren als Specialität
Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-
Decken und Rohrzettungsblätter aus
dem besten Material.
Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospekte zu Diensten.

Rohitsi

TEMPEL **FORRÁS**

FŐRAKTÁR
Budapesten
Hoffmann József-nél
Báthory-utca 8. szám.

A Rohitsi savanyúvíz mint gyógyszer felülmulthatatlan hatású gyomor- és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál, máj- és lépajoknál, de különösen váltóláznál.

A Tempel forrás borral vegyítve kitűnő üdítő ital.

A Styria forrás ellenben kizárólag ivókúrára használatik.

Savanyúvíz

TEMPEL **FORRÁS**

Tartományi

A HUBERT J. E. pozsonyi cég pezsgőborainak

GENTRY CLUB

EXTRA DRY és TRIPLE SEC

(AZ ORSZÁGOS KASZINO PEZSGŐJE)

Vezérképviselője és főraktára SZIMON ISTVÁN-nál Budapest V., Váci-körut 12. sz.

TELEFON.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (VIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1901. május hó 22. és 23-án tartatik meg. — A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1901. évi április hó 21-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

CHRISTOFLE & Cie.

cs. és kir. udvari szállítók,
legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.

Magyarországi főraktár

WADLSTEINER F.-nél

üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárak
gyári raktárában

BUDAPESTEN

IV. ker., Váci-utca 2. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál	16.50	1 mártás-mérő	3.50
12 villa	16.50	1 czukorpor-kanál	3.50
12 kés	17.—	1 halas-készlet	9.—
12 kávéskanál	8.50	4 palackkalj	8.50
12 csemege-kés	15.—	1 mustártartó	5.50
12 csemege-villa	15.—	1 kettős sótartó	2.25
12 csemege-kanál	15.—	1 saláta-készlet	6.—
1 leves-mérő	5.30	1 felvágó-készlet	7.50
1 tej-mérő	3.20	1 czukor-fogó	1.75
1 főzelékes-kanál	4.—	1 eczet-olajallvány	15.—
1 kompotos-kanál	3.50	1 kabarett-villa	1.50

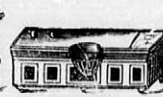

BREITNER BERNÁT

szállítható jégpince, hűtő- és konzerváló-készülékek gyára

GYÁR: Vasváry Pál-utca 3. — FŐRAKTÁR: VI., Király-utca 44.

Ajánlja kitüntetett, legjobb és tartós szerkezetűnek elismert
hűtő-, konzerváló- és fagyasztó-készülékeit,

továbbá
hordozható
jégpincéit.

Dus választék pezsgő-csapokban, hordó-zárakban, fagyalt-tartályokban és fagyalt-készítő-gépekben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

BORHEGYI F.

ezelőtt Láposy F. és társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron

Beltölti borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

csász. és kir. udvari és Fülöp szász-coburg-gothai herceg Ő Fensége udvari szállító.

Diplome d'Honneur

Lisszabon.

Promontor.

Arany érem

Páris, Missa, Temesvár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és cégünk mint ilyen a budapesti
kereskedelmi- és váltótorvényszéknél 17.151. sz. a. bejegyezve van.

Főraktár: *Borhegyi Ferenc* ezelőtt *Láposy*
Budapest, Haas-palota.

Vezérképviselőség: *Ruda és Blochmann, Budapest.*

